

BONA PAU

PREMSA
CORNIA

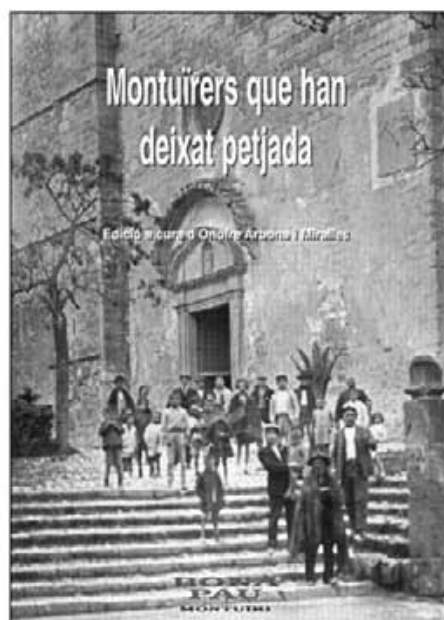
Nº. 578 - Any XLIX - MONTUÏRI - ABRIL - 2001

Quan aquests ullastres, ara empeltats d'olivera, sien grossos,
el paisatge que envolta el *Campanar des Moros* oferirà una
estampa més harmònica

BREUS

Portada del llibre

Presentació del llibre

Dia 30 d'aquest abril a la sala d'actes de l'Ajuntament i començant a les 9'30h del vespre es farà la presentació del llibre "Montuïrers que han deixat petjada", una obra de 366 pàgines editada a cura d'Onofre Arbona i Miralles i que serà presentada per Joan Miralles i Monserrat. Conté 149 semblances d'altres tants montuïrers, la llista dels quals oferim a la pàgina 19 d'aquest número. En són autors les 24 persones que firmaren una o més biografies aparegudes durant els 12 anys que va durar la secció.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer i Miquel Mascaró Crespi.

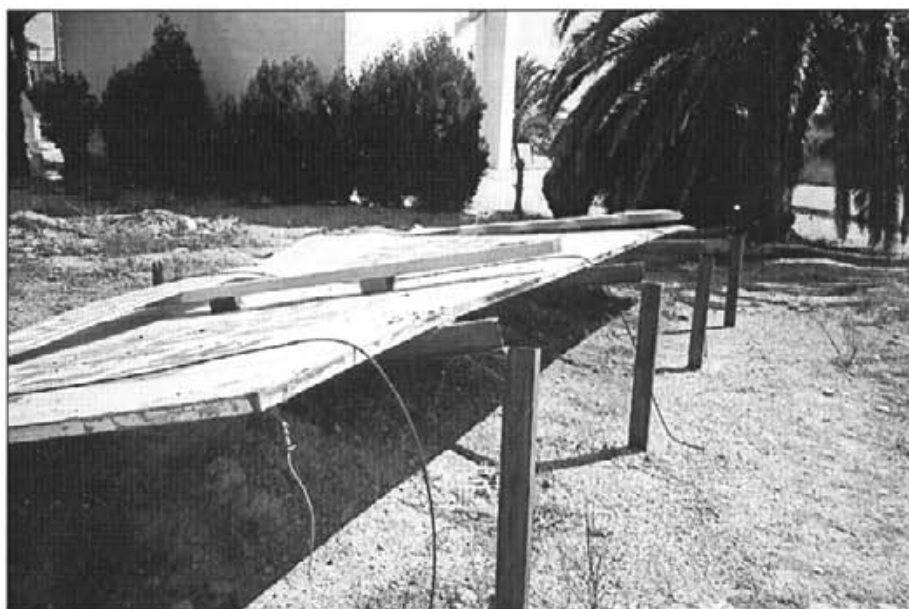
Administració: Martí Ferrer Sampol

C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Així va romandre just al costat de l'edifici de la Creu Roja el cartell indicatiu de "Montuïri, abans un poble de pas, ara una passada de poble"

Altres llibres nous sobre temes montuïrers

A més del llibre de poemes "El desgel de la memòria" de Lluís Servera, presentat el passat 2 de febrer i "Montuïrers que han deixat petjada", esmentat anteriorment, ja ha sortit "Montuïri, imatges d'ahir", de Guillem Fiol, Guillem Mas i Bartomeu Amengual. I ben prest apareixeran "Montuïri: Guia de Pobles de Mallorca", essent-ne autors Catalina Mas, Guillem Mas, J^a Mª Palou i Joan Socias (editat pel grup Serra) i també "La Guerra Civil a Montuïri", per Guillem Mas i Antoni Mateu Socias.

Presentació del llibre dels contes premiats en el IX concurs

A les 9'30 del vespre de la segona festa de Pasqua (dia 16), a la sala d'actes de l'Ajuntament, l'escriptor Gabriel Janer Manila farà la presentació del llibre que conté els tres contes guanyadors del IX Concurs de Conte Curt. També es presentarà el X Concurs.

Joana Aina Arbona, nova jutgessa de Manacor

Na Joana Aina Arbona Ginard, filla d'en Tomeu Arbona i na Fanciça Ginard ha aconseguit plaça de titular com a jutgessa de 1ª Instància i Instrucció en el Jutjat núm. 3 de Manacor, assolint també funcions de registre civil i deganat. Enhorabona!

Cartell espanyat

El rètol que hi havia al costat de l'edifici de la Creu Roja, "Montuïri, una passada de poble", a començaments del mes passat fou, pel que es denota, intencionadament serrat per les pilastres que l'aquantaven. De llavors ençà continua tombat en el mateix lloc.

Acampallengues 2001, a Felanitx

Per als propers 28 i 29 d'abril la "Plataforma Joves de Mallorca per la Llengua" està preparant l'acampada 2001 que tindrà lloc a Felanitx, on s'hi organitzaran diferents activitats orientades a l'impuls i normalització de la llengua catalana.

Un cultiu quasi sense aigua ni gens de terra

A Sa Canova i sota la direcció de l'enginyer agrònom montuïrer Pere Miralles, s'estan cultivant flors i tomàtiques sense terra i pràcticament sense aigua. S'utilitza un substrat que serveix de suport a les arrels i que a la vegada reté gran quantitat d'aigua.

Les obres del Pou del rei

A finals del passat mes de març continuaven les obres de restauració i embelliment del Pou del Rei. I pel que s'albirava, una vegada acabades, tant l'edifici com els voltants oferiran un altre aspecte, molt més esvelt.

Lletra per a l'himne de Montuïri

Un dels pobles de Mallorca de més tradició musical, com és Montuïri, no podia desaprofitat l'oportunitat de la celebració del 7è centenari de la seva fundació deixant incompleta una dèria tan sentimental, com és la de disposar de la lletra adequada per a la música de l'himne del nostre poble, ja vigent.

Si el ple municipal celebrat el 28 d'octubre de 1986 va declarar himne de Montuïri l'adaptació musical de Pere Miralles sobre la partitura "For de Murta" musicada per Antoni Noguera i acomodada per Baltasar Pocoví; ara, aprofitant l'avinentesa dels 700 anys d'existència del nostre poble, la comissió encarregada d'organitzar les commemoracions centenàries, va decidir l'elaboració d'una composició poètica que es pogués interpretar amb l'esmentada peça musical, de tal manera que fos l'himne de Montuïri. Una lletra, per altra part, que des de **Bona Pau** ja es demanava al novembre de 1986 (núm. 405).

Aquesta redacció fou confiada al poeta Pere Orpí i Ferrer, qui havia estat rector de Montuïri (1987-1992) i coneixedor, per tant, de la idiosincràsia, del temperament, del territori, història, caràcter... i tantes altres peculiaritats específiques de la gent, del nostre poble i del terme de Montuïri.

Aquesta tasca, difícil des d'un principi, al nostre parer l'ha aconseguida plasmar meravellosament en el poema que tot seguit transcrivim i del qual s'espera el pròxim recolzament i aprovació del Consistori, declarant-lo *Himne de Montuïri*; per interpretar-se, com s'ha dit, amb la música esmentada. Una composició poètica, tan peculiar, que insereix –al nostre punt de vista– les més singulars característiques i concrets sentiments de tots els qui se senten montuïrers. Un poema, la lletra del qual es mereix un sucós comentari en tots els ordres. Dia vendrà. Llegim-lo.

O. Arbona

Himne de Montuïri

Lletra de Pere Orpí i Ferrer

Cridem, companys:
Visca Montuïri!

Poble fogós,
sincer i obert com flor de lliri.

L'august campanar
des del pujol
vigila el pla.

Molins i talaiots
són vells monuments de la nostra
història
que amb goig portam al cor.

Al puig de Sant Miquel
pugem tot fervents en romiatge
fixant fortes arrels.

Els balls dels cossiers
ens fan enardir l'orgull de poble
honrant Sant Bartomeu.

Sortiu a Plaça,
cor de la nostra festa;
portau flor de murta
i un brot d'alfabeguera.

Treballem i animem la tasca
amb tonades de veus amigues,
i a les rotes i les maioles
granaran les millors espigues.

Per sempre al cel blau
floreixi la bona pau.

DOS DITS DE SENY

Amabilitat

Entre nosaltres a vegades hem sentit dir això: "En dir ses veritats es perden ses amistats". Expressió que moltes vegades es certa, com també ho és el moment que un s'irrita o se sulfura, i aprofita aquesta ocasió per descarregar tots els seus sentiments o tota la "verinada" que cova en el seu interior en contra de la persona amb qui parla. Però –un es pregunta–, com compartirà l'altre aquest plaer, o, pel contrari, aquest disgust? Li serà fàcil estar d'acord en tot quan sent per voler escoltar aquestes investides agressives, sobretot si comprova la seva actitud odiosa?

No ha de ser aquesta la postura ni el procedir d'una persona de seny, ja que si un es dirigeix cap a l'altre amb els punys tancats, és molt possible que els d'enfront sien encara més ràpids; però si en acostar-nos som suficientment desperts per dir-li: "Asseguem-nos i conversem, i si no estam d'acord facem tot quan sia possible per veure en què no hi estam i per què". Aleshores és molt possible que arribi el moment en què els punts en els quals diferim sien pocs, i en canvi aquells en què convenim sien molts. I si tenim paciència i sabem ser francs i un i altre continuam amb el desig necessari per posar-nos d'acord, és quasi segur que ens compreguem i arribem a coincidir en els propis punts de vista.

Un passa gust de trobar-se amb persones agradables i afectuoses, dignes de ser ben considerades, respectuoses amb els altres i, encara més, si s'esforcen per presentar-se complaents amb la resta. En canvi, a ningú no li agrada que per la força o contra gust el facin canviar d'idea ni que l'obliguin a estar d'acord amb l'altre. Ara bé, amb suavitat i amabilitat és possible aconseguir moltes coses.

Salomé

De glosar se'n pot aprendre

¿Té sentit, avui, entrat el segle XXI, preconitzar per tot arreu l'excel·lència de l'art de la improvisació, de l'art de la paraula, de la controvèrsia, de l'oralitat, en definitiva? Vivim el començament de l'era dels missatges electrònics, de la comunicació no oral, de les relacions amb "el món" sencer, sense cap necessitat de la coneixença, ni d'usar la paraula per a comunicar-nos, on la gesticulació, la mirada, la reacció facial han deixat d'esdevenir components essencials de l'acte comunicatiu; la comunicació és més freda, manco espontània, manco personalitzada, més estereotipada.

No es tracta de reduir la capacitat de l'ésser humà sota uns paràmetres predefinitos o mancats dels components que cal tenir en compte a l'hora d'establir comunicacions; es tracta, paradoxalment, d'ampliar el camp divers, creatiu, generador de nous horitzons i de nous

enfocaments: la paraula directa, puntual, viva, sempre té un component multiplicador de percepcions que és difícil de trobar en d'altres produccions.

Glosar d'una manera espontània ofereix unes possibilitats forassenyades i espectaculars en la persona que ho practica; glosar implica treballar la memòria; i el coneixement lèxic, morfològic i sintàctic de la llengua; glosar produeix parlants capaços de pensar, de discernir, de prioritzar, de seqüenciar en la llengua; glosar és una tècnica i, com a tècnica, es pot aprendre. Vet aquí la qüestió cabdal que cal fer present. I on aprenem d'una manera sistemàtica, coherent i cohesionada més que als centres educatius? On es poden treballar adequadament les tècniques que ens permetin poder realitzar transferències de coneixements, més que als centres educatius? On es pot donar una visió global, de llibertat creativa i, alhora, d'ordenament lògic del pensament més que als centres educatius? Cal treballar l'expressió oral, la lògica del discurs oral, la comunicació marginal dels diàlegs, la capacitat de raonament, l'agilitat mental, la percepció de situacions immediates i la imaginació; i això s'ha d'aprendre a l'escola. És veritat que es pot endevinar que "no hi ha més escola que la vida mateixa", però no parlem d'aquesta mena d'escola, encara que es pot complementar si tenim clars els principis que hem esmentat suara. Si a partir de l'educació infantil es treballen les capacitats conduents a l'agilitat oral que necessita un improvisador, en els nivells escaients, tot jugant amb la simulació i amb la realitat, tot engrescant els nins i nines a plantejar noves situacions, noves maneres de jugar la comunicació, segur que sorgiran —gairebé d'una manera espontània— glosadors capaços de fer combats i de revivir l'art de la controvèrsia.

Es tracta que la tècnica del glosat esdevingui una excusa, una bella i engrescadora excusa per treballar, de manera transversal, continguts conceptual, procedimentals i actitudinals. Cal aprendre paraules, moltes paraules, i saber-les combinar, i aprendre a jugar amb elles, i transformar-les, i recordar frases fetes i

refranys; cal aprendre mètodes de combinacions, procediments, tècniques, maneres de fer; cal aprendre a respectar el torn de paraula, cal guardar silenci davant l'escomesa, cal saber estar en la situació plantejada i contestar a través d'un acte creatiu. I això ho podem fer, amb tota normalitat i amb tota intencionalitat, a l'escola.

La motivació és la base per a qualsevol programa que vulguem dur a les escoles. Motivar vol dir aconseguir que l'alumnat romangui en tensió i amb atenció durant el temps que ens dediquem a fer present la tècnica del glosat. No hi pot haver cap tipus d'imposició: hem d'aconseguir que siguin ells que ens sol·licitin "seguir jugant"; ells s'han de sentir els protagonistes i els creadors; ells han d'esdevenir els actants principals i s'han de saber corregir quan no segueixen les condicions i l'ordre establert. Quan no hi ha les condicions escaients per interioritzar les tècniques del glosat cal aturar la sessió i passar ràpidament a un altre tema totalment diferent. Això no obstant, l'alumnat queda enganxat al "joc", ja que dia a dia veu com es capaç d'improvisar amb més naturalitat i de respondre més ràpidament. L'objectiu no és "fer una glosa perfecta, per després publicar-la en un recull"; no, l'objectiu roman en el procediment, en cada una de les passes que va interioritzant. Cal "dir" les gloses abans d'escriure-les —si és que s'han d'escriure—; en tot cas, si es vol fer un recull, s'ha de fer, per exemple, un diccionari de rima de la classe X, amb una agrupació de les paraules que hem vist al llarg del curs en camps semàntics, i llavors amb rimes de cadascuna d'aquelles paraules; cal que sigui el mateix alumnat que elabori al llarg de tot el curs aquest diccionari de la rima, i que agrupi les paraules, i que estableixi els lligams necessaris, i que elabori una llista de "rimes difícils", i que inclogui dia rere dia noves paraules, etc. Si s'aprenen una sèrie de rimes de memòria, sense contextualitzar-les, no les sabran acoblar després en una glosa.

El camp és immens i engrescador. És una manera d'aprendre a aprendre, d'aprendre a ser, i d'estimar i valorar tot el que de bo ens ha pervingut dels homes i dones que ens han deixat la seva petjada.

Felip Munar i Munar

centre
d'anàlisis
biològiques
s.a.

Anàlisis Clíniques

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i
divendres: de 8'30 a 10 hores

Carrer l'Almoina, 49
Porreres
Tlf. 971 64 70 84

Assurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació
Mútua, Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut,
Groupama, L'Aliança Novomèdic...

Quasi com una contesta...

Ja està bé que totes les persones puguin opinar sobre temes que afecten els afers públics. Viure en llibertat és més complex que viure sota una espasa de Damocles, és més arriscat, fins i tot: la llibertat comporta saber-se valedors d'aquest preuat do que no tots els pobles ni totes les persones poden gaudir. Fins i tot diuen que és més bo de fer viure contra la norma que dins la norma. De fet, les persones autoritàries, són sempre temudes però poques vegades respectades: podem tenir por d'un home autoritari, que crida i pega, que no desitja cap altra decisió que no sigui la seva; però serà un home molt poc respectat. Un home que se sap guanyar el respecte –i el respecte es guanya mitjançant l'actuació diària, personal i pública–, sempre serà una persona recordada amb congratulació i afecte; un home temut, sempre serà odiat.

La crítica a una actuació, a una decisió d'un poder públic –una crítica basada en el respecte personal, sempre basada en l'actuació que afecta més enllà d'allò estrictament personal– sempre hauria de ser benvinguda, fins i tot exigida per aquelles persones que incideixen a través de la seva acció en la vida de la resta de les persones. Mai no he vessat la meua opinió en res personal, per això em sorprèn que en darrer núm. de **Bona Pau**, en una opinió, hi hagi una crítica a en Felip Munar, no per allò que ha dit –que seria ben respectable, aquella crítica–, sinó pel que és personalment; si una persona no està d'acord amb el que dic, el millor que pot fer és rebatre-ho amb arguments entenedors i exposant l'opinió “de l'altra part”, però no maldient contra la meua persona, o fins i tot, negant-me el dret a opinar, sigui quin sigui el motiu.

Fa uns dies em varen convidar a la presentació del darrer núm. de la magnífica revista **Valldemossa**, on hi ha un dossier sobre *Cultura Popular*. Vaig compartir vetllada amb un nombrós grup de persones i em varen dir el següent –ho dic perquè aquell escrit que he anomenat m'ha semblat de la mateixa calanya que la persona que ho posa en pràctica a Valldemossa–: Idè bé, resulta que la Sra. Rosa Estaràs –que per cert, viatja cada divendres de Madrid a Valldemossa per enregistrar un programa de la TV local i

per donar suport a una revista que ha muntat l'Ajuntament just perquè les opinions que surten a la revista **Valldemossa** no li agraden, evidentment amb un bon equip de redactors, d'assessors, etc., entre ells Miquel Segura, lligam caps?, que paguen les arques municipals– no admet cap crítica de cap persona de Valldemossa que no tenguí, com a mínim, tres generacions que hi han nascut: “Aquest no és de Valldemossa i lo que diu no val per res”, exclama la madona, i aquí s'acaba tot. En el desafortunat escrit que he anomenat, resulta que jo no puc opinar de res de Montuiri perquè no hi he nascut, i per això no tenc cap dret a dir la meua opinió. Això m'ha recordat aquell famós poema de Bertold Brecht que quan es comença per eliminar una persona per allò que pensa i diu s'acaba eliminant qualsevol persona que no pensa ni parla com el qui mana. És realment desagradable i trist.

Aquestes persones que es creuen que es pot arreglar el món –o que, fins i tot, aquesta és l'única manera d'arreglar-lo– amb una conversa de cafè, o perquè saben en fulano d'on ve, qui és, què fa, qui foren els seus pares, etc. i com que ja ho saben tot d'aquest fulano i el tenen taxat amb una creu, encasellat, ja no volen saber absolutament res més: està, com aquell qui diu, predestinat per sempre més; si és una opinió bona, perquè ho és,

i si és una opinió dolenta també. Aquesta és una visió atàvica, primitiva, de les col·lectivitats i que aquests darrers vint anys ens han volgut fer empassar que així era la societat mallorquina i que no es podia canviar. És veritat que es poden conèixer moltes coses, en una conversa de cafè, però aquesta és només una petita part de tot allò que cal per poder fer les coses amb un mínim de seriositat.

I això no obstant, em dóna permís “per escriure contes, o “per opinar a Lloret”, però no puc dir res del “nostre poble i de la nostra gent” –una idea ben curiosa del sentit de la possessió, per cert, i que donaria molt de brou si s'analitzàs bé–. És ben necessari que la llum entri en moltes mentes per avançar en el respecte i en la llibertat; ja he dit que fer ús de la llibertat és un acte de molta responsabilitat, i és evident que no és a l'abast, desgraciadament, encara, d'algunes persones

Felip Munar i Munar

Montuiri

971 646 460

Bar Can Pieres

Dues rondalles intrascendents

UNA DE "CULLONETS"

Això era i no era, que bon brou faci la cadenera o el pollastre camperol, en aquest cas. L'heroi de la nostra història, romania a un poble del qual ara no vull recordar el nom; per ell, per ventura, només és un poble de pas. Segur que no era en "Joanet de l'onso", un homenet que anomenarem en "Cullonets". Un dia es va dirigir a un tros de terra, que tenia al costat del camp de futbol i es va disposar a fer-ne una de les seves. L'hi passà per "sa magrana" en un sol vespre crear una pedrera, (dic crear, perquè allà on sols hi havia "conradís" aparegueren pedres, sens to ni so, alguna de varies "tones"). I dit i fet, fet i no dit, al matí següent va aparèixer pels voltants del camp de futbol "pedram", per tot. Allò no sabien què era.

El segon vespre, no satisfet amb la proesa realitzada, "creà una caseta", per ventura per art d'algun encanteri. Tots els veïnats del poble se'n feien creus, esglaiats davant aquesta creació. Al "bergantell" "Cullonets" això li va parèixer poc i va decidir "rizar el rizo".

El tercer vespre va aconseguir que els "azotes urbanístics" del poble, el Sr. "Quefe Indio" i la Sra. "Marlene Matasomeres", braços durs de la llei de l'enderroc, paladins perseguidors de les obres il·legals (mentre no siguin dels seus o les de qualche parent), perdessin el "remuc". Idè vet aquí que a aquests dos famosos personatges els va donar "esquina-

zo", o els va rentar el cervell, ja que cap d'ells ha dit "ase ni bèstia" i al parèixer ni s'han assabentat de la "missa la meitat".

El quart vespre es va descobrir que totes aquestes "endemeses" s'havien fetes fora demanar permís, ni a la Sala, ni a l'antiga Diputació... Manco mal que el que relat de moment no arriba al setè... Com acabarà la nostra rondalla i aquest desvari? Quines mesures trobau s'han d'aplicar al nostre heroi? Acabarà la rondalla com sa processó de sa moixeta? Aqueixa guarda serà feliç i menjaran "perdises"?

UNA ALTRA DE "CUCORBES ALIORBES"

Xerrarem de persones, per dir qualche cosa, perquè en els fets no se sap si són persones o animals i deman perdó als animals, que n'hi ha què són més nobles que ells. Pens que els que varen dur a terme l'heroicitat eren demòcrates de tota la vida. Començaré la narració: El passat divendres dia 2 de febrer de l'any del Senyor dos mil u, amb aquell vespre de fred, vent i fosca, una colla de "facinerosos", decidiren donar "rienda suelta" al seus instints més baixos: armats amb un disc de tallar metall es varen encaminar cap a la Creu Roja i als angelets no els va passar pel cap (no se quin) més que anar a serrar el "lletrero" "Abans un poble de pas, ara una passada de poble". Aquests artistes a mig definir pareixen germans bessons dels qui els agrada

anar a fer visites de tant en tant al bou que hi ha entre Algaida i el nostre poble i fer-li la mateixa "endemesa". A vegades els agrada pegar foc a banderes espanyoles i altres herbes. No sé si els hi varen enviar o hi anaren pel seu propi desig, però si una cosa vos vull contar: aquest lletrero qualche cosa degué costar. Ara l'Ajuntament l'haurà d'arreglar i perilla que unes cinc-cents mil pessetes s'hauran d'abonar. I qui pagarà? Idè el poble de Montuiri serà. A lo pitjor, els qui hi enviaren aquests "llucifers", de les seves butxaques sortirà part del dispendi a realitzar. Quina conclusió n'he tret de tot això: Quan fan "malfraig" a una propietat pública, no fan mal als polítics que governen el poble, sinó que fan mal a la bossa de tots els montuירים.

Sa Guineu Blava

BAR - RESTAURANT

Can Miquel

Menú diari i a la carta
Hamburgueseria i Pizzeria

(Dimarts tancat)

Carrer Palma, 194 • Telf. 971 64 62 04 • Montuiri

mes a mes
mes avantatges

per
als meus

per
als meus
projectes

per
als meus
capritxos

nòmina viva

"SA
NOS
TRA"

CAIXA DE BALEARS

GENI DE BONA FIDELTAT

S'ha dit que...

PER MONTUÏRI

El mes de març va començar molt malament: els tres primers dies hi hagué un mort cada dia. Se'n feren molts de comentaris!

Ω

El dilluns, 5 de març, a plaça es parlava el robatori de Ca ses Baques: Sobrassades, doblers... i fins i tot es foteren menjar que ja estava cuinat... Però, qui eren aquests lladres tan afamegats?

Ω

Després d'haver llegit el diari "Balears" de dia 10 de març en què es deia que el pressupost de l'Ajuntament d'enguany era 100 milions més baix que el de l'any passat, un digué: "Si anam d'aquest pas potser que si vivim uns anys més, cobrem en lloc de pagar impostos."

Ω

Un altre robatori d'un preciós ram de flors de damunt una tomba es va tornar delatar als pocs dies de l'anterior. Als, o a les lladres del cementeri han demanat que se'ls dediqui aquesta glosa que un dia féu en "Parri": *M'agrada sa flor de liri / perquè fa bones olors, / no la feis tan bona vós / pes poble de Montuïri.*

Ω

Els fassers de plaça van trists. Es veu que ningú no els rega i, per altra part, ara, des que han renovat el pis dels graons, l'aigua de pluja no filtra tant. Si qualcú els dona un poc d'alegria, segur que reviscolaran.

Ω

Tants d'impediments troben pel camí, que certs propietaris de terres de Ses Maioles tenen dificultat en arribar-hi, amb segons quina maquinària. Esperen que l'Ajuntament hi posi remei.

Ω

Si els transportistes "d'escombros" tenen problemes per desfer-se d'aquest material, se'ls suggereix una solució: Per qualche camí de Montuïri hi trobaran clots on hi cap un viatge sencer.

Ω

Ara que ve Pasqua, un recordava una contarella ocorreguda aquí, fa

bastants d'anys, sobre el menjar panades: "Un home de Montuïri va dir al capellà "Queló" que tenia un problema gros, ja que la seva dona li havia dit que anàs a cercar bitllet, que si no, no podria menjar panades. El capellà li va aconsellar que primer anàs a cercar el xot i després ja hi tornaria pel bitllet".

Ω

Als terrenys i edifici de l'antiga discoteca "Ics" s'hi farà un polígon industrial —es comenta pel poble— on si construirà un fàbrica de galetes. Veurem que serà en esser cuit!

Ω

El batle, aprofitant els dies que no hi havia escola a principis de mes, se'n va anar de viatge a París. Ara ja n'hi ha que voldrien esser batles i disposar de doblers per poder gaudir d'excursions!

Ω

A la finqueta que la Cooperativa ha comprat devora el seu edifici hi volen posar un sortidor de gasoil. Els cooperativistes esperen que els sortirà... quasi de gratis!

Ω

Si es ver que en Gaspar "Tavel" va guanyar 10 milions al cupó dels cecs, està d'enhorabona. Un cop de sort no el té tothom.

Ω

Des de plaça es veuen les restes de l'antiga i famosa terrassa de Can Xorri, coneguda temps enrere per Can Sampol. I els festejadors dels anys 40 i 50 encara recorden amb nostàlgia aquelles cites obligades. "No hi ha temps que no torn", però... ja seran altres generacions.

Ω

Montuïri comença a ser un poble ric, ja que segons Joan Alcover, *els pobles rics no són aquells que tenen més milionaris, sinó aquells que no tenen pobres.*

Ω

L'Assemblea de Persones Majors del dia 31 es va caracteritzar per l'escassa participació. Sols una quarantena dels devers 400 socis hi prengueren part. Fou per ignorància o per desinterès o per la manca d'informació?

Ω

La festa des Puig ja és aquí. No s'hauran organitzat massa actes?

caixa
jove

Gaudeix amb ritme de la Targeta 40 Principales

"la Caixa"

L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària celebrada dia 6 de març de 2001

Comunicacions de batlia

Es posaren de manifest les següents:

1- Signatura de contracte administratiu d'arquitecte. 2- Resolució de contracte administratiu d'arquitecte. 3- Convo-catòria de la II Jornada de Municipis i Activitats Turístiques. 4- Substitució del batle, per absència, de l'1 al 5 de març. 5- Estadístiques de recollida selectiva. 6- Acta de la Mancomunitat del Pla. 7- Remissió de documentació relativa a l'ofertament de la plaça de secretaria-Intervenció de l'Ajuntament de Montuïri per al concurs ordinari. 8- Aplicació del decret de la CAIB sobre millora de serveis públics. 9- Reiteració de la repulsa contra els actes violents d'ETA.

Pressupost General any 2001

Després de donar lectura d'un extracte del pressupost el batle va detallar en línies generals les principals partides del pressupost, tant d'ingressos com de despeses, explicació que va complaure els regidors de l'oposició, motiu pel qual del batle fou felicitat. Es varen complaure que el d'enguany fos quasi 100 milions més reduït que el de l'any anterior. Després de fer-se diferents observacions, per un import de 209.450.000 pessetes fou aprovat el pressupost de 2001 per 6 vots a favor (PP), 2 en contra i 3 abstencions (PSM-PSOE)

Batle del Puig, any 2001

Després d'haver-se llegit la proposta, els membres del Grup Municipal de l'oposició criticaren el no haver-se consensuat abans. El batle donà una justificació de la persona proposada; es tornaren fer al·legacions i finalment per 6 vots a favor (PP) i 5 abstencions (PSM-PSOE) fou designat "batle del Puig de l'any 2001 Gabriel Cerdà Miralles ("Rupit") com a persona representativa i apreciada pel poble de Montuïri"

Mocions

El grup municipal PSM-PSOE va exposar la necessitat d'adoptar mesures pal·liatives, mentrestant no es resolgui el problema de la circumval·lació, que donin més fluïdesa i comoditat a la circula-

ció urbana. Per tal motiu va plantejar "encarregar assessorament tècnic per proposar una reforma circulatoria amb profunditat i que tenguí en compte tant el tràfic motoritzat com el vianant". Es digué que seria positiva una comissió formada per un tècnic, 2 municipals i 2 membres de cada grup. La moció fou aprovada per unanimitat.

Precs i preguntes

1- Què ha costat a l'Ajuntament el viatge dels Cossiers a Valls? R. Res.

2- S'ha interessat l'Ajuntament per col·laborar amb el tema del portal major de l'església? R. Sí, però Patrimoni digué que s'aturassin les obres.

3- Qui és el responsable del solar de can Rua. Hi ha perill d'abocar-hi escombraries. R. Són ells els qui l'han netejat. De totes maneres el batle ha fet gestions.

4- A "Sa Corona" continua havent-hi aigua embassada, encara que el clavegueram està enllestit. R. El motiu deu ésser culpa de les brutors.

5- S'exposen queixes per les poques hores de dedicació de personal de neteja a les escoles. R. El batle digué que ja n'havia xerrat amb el director i que es mirarà de compondre-ho.

6- (Pregunta oral demanant resposta escrita) Informe tècnic municipal sobre les edificacions de Son Manera per saber si s'adequa a la normativa municipal.

7- Hi ha manca de voluntat en disciplina urbanística. R. Se solucionarà.

8- Els 400 socis de la Societat de Caçadors, no sabran prest on han d'anar a caçar, tanta és la invasió de caçadors externs. Hi ha manca de terrenys protegits. R. S'estan inventariant totes les casetes i ja s'ha actuat a Son Palou. S'hi posarà una vigilància més estricta.

9- A fi d'afavorir les famílies nombroses es prega que tenguin descomptes en diferents activitats, tals com esports, música, associacions de pares... R. Es mirarà.

10- A fi d'evitar accidents greus, demana que es canviïn a les escoles els jocs de ferro (ja rovellats) per altres de fusta. R. D'acord.

11- Que es dugui a terme l'obertura de carrers que encara manquen.

12- Hi ha certs aspectes del Pla Mirall

inacabats o defectuosos, com punts de llum, papereres, arbres, voravies...

13- Manquen iniciatives dels partits polítics respecte a les Normes Subsidiàries, i demana a veure com queden. R. El batle explica que ja s'han solucionat certes zones i que en tenir els plànols a punt els citarà perquè els vegin.

14- Quina tarifa s'aplicarà als rebuts del fems del 2001? R. La Mancomunitat donarà els preus.

15- Demana que es faci un intercanvi amb grups de danses de l'Ajuntament de Sans, per a Sant Bartomeu; això sí, sense que a l'Ajuntament de Montuïri li costi res. R. Els Cossiers varen gaudir de totes les despeses subvencionades i sortiren de franc a l'Ajuntament.

16- Presenta una queixa a l'equip de govern perquè certes iniciatives (com la ubicació de la Creu de Son Rafel Mas) se saben primer per Bona Pau.

17- Seguint el ROF, tots els membres del Consistori han de tenir presència a les comissions constituïdes. R. Sí.

18- La pista de tennis s'ha fet d'una manera desordenada i llarga i no se sap on s'ha de jugar. Ara hi passen els camions i es va dir que hi hauria un vial. S'hi afegeix que es va dir que hi hauria una comissió d'obres per al poliesportiu i per al Pou del Rei. R. Sí, n'hi ha una.

19- Es demana a Serveis Socials si hi haurà un educador de carrer. R. Sí, i es posarà en contacte amb les institucions interessades.

20- Qui porta el manteniment de les instal·lacions de l'edifici de Ca Ses Monges? Manca placa actualitzada d'Indústria per a l'ascensor. R. S'avisarà la institució responsable.

21- No s'aplica la reglamentació sobre certs solars sense edificar. Hi aboquen fems i poden ser focus de contaminació. R. S'aclarirà.

22- Es demana si es té el permís per a les obres del Puig Moltó. R. Hi ha l'informe tècnic.

23- S'ha dit que el local de la Creu Roja ha estat lloc d'acolliment de dones maltractades. R. S'ignora, si bé ara depèn de la Mancomunitat.

24- S'ha rebut subvenció per a l'Escola de Música del curs de l'any passat? R. Sí; està ingressada.

Els "tastavins", satisfets

Dia 3, a les escoles, un grup d'uns 25 montuïrers es reuniren per participar a una xerrada que els va oferir el *sumelier* Julio Torres, expert en la matèria. A més, allà assaboriren una *tasta* i naturalment sortiren satisfets i ben animats.

Calçotada, 2001

Un any més, i aquest és el 6è, unes 80 persones participaren a la *Calçotada*, 2001 que el passat 11 de març (ja 2n diumenge de Quaresma) se celebrà a S'Hort des Pont. No hi mancà alegria i els assistents ho consideraren tot un èxit total.

Curs d'empelt i poda

Un grup d'alumnes del curset d'empelt i poda, promogut per la Mancomu-

Un grapat dels participants en el curs de poda, als voltants del Campanar des Moros en plena tasca

nitat des Pla, el passat 17 de març dugueren a terme una poda d'ullastres, de tal manera que quan els empelts hagin aferrat i crescut, els voltants del Campanar des Moros haurà canviat d'aspecte. Un curs que a la vegada serà de gran utilitat i ho adgrairan els que visiten aquell indret.

Excursió a Lleida

Organitzat per la Banca March, un grup de 30 montuïrers participaren a una excursió a Lleida del 23 al 26 (Lleida desconeguda). Des d'allà visitaren un bon grapat de llocs de molt d'interès paisatgístic i cultural.

Tercera Edat

Excursió de les Persones Majors

dia 14, l'Associació de Persones Majors va realitzar una excursió a Cala

Bona i Cala Millor. Berenaren i dinaren a *Can Bernat de sa Parra* i participaren a una demostració cultural.

Excursió de Gent Gran

Dia 28, l'Associació de Gent Gran també dugué a terme una excursió. Anaren a Inca i al Port de Pollença i dinaren a Can Tronca, a Sant Joan. A l'horabaixa tornaren satisfets.

Assemblea de Persones Majors

Dia 31, l'Associació de Persones Majors tengué l'Assemblea anual. Es va donar compte de l'economia i de les activitats duïes a terme el darrer any. S'havia de renovar la junta directiva, però en no presentar-se candidats nous, va romandre de la mateixa manera per dos anys més.

Curs d'enologia

A les escoles, dia 29 va començar un curs d'Enologia (tècnica de la preparació, millorament i conservació de vins) organitzat per la Mancomunitat des Pla i sota la direcció de l'enòleg Arnau Galmés. Hi participaren 38 alumnes de diferents pobles de la comarca, d'entre ells un grapat de montuïrers. El curs tindrà una durada de 12 dijous i acabarà pel juliol.

Rebuig a l'escrit de Sa Guineu Blava

Com a redactor de la *Bona Pau*, vull manifestar el meu rebuig a l'escrit de *Sa Guineu Blava* contra el nostre company de redacció Felip Munar del passat mes de març. El Director m'havia comentat per telèfon que hi havia dos textos de Llorenç Miralles "molt forts", però del seu contingut i de l'estil no en tenia coneixença, ni tampoc del fitxatge d'aquest nou redactor. Crec que pocs diaris seriosos els haguessin publicat i, en canvi, *Bona Pau* ho va fer.

No cal fer-ne comentaris sobre el seu to i contingut. Basta que s'analitzin frases de Sa Guineu com aquestes:

- "vostè no és montuïrer ... no trepitja cada dia els carrers del nostre poble".

- "a Lloret pot opinar, si li deixen, ja que és d'allà. Vagi i escrigui allà".

- "no ens vulguí ensenyar als montuïrers com és el nostre poble i la nostra gent".

- "vostè no és omnipotent ni més llest que els altres".

Realment, em vaig sentir indignat i empegué.

Biel Gomila

Presentació d'un llibre

Dia 6 d'abril (divendres) a les 21h a la sala d'actes de l'Ajuntament, Joan Mª Palou farà la presentació del llibre *Montuïri: Imatges d'ahir*.

Hi estau tots convidats.

Gabriel Mayol Cerdà

Als 10 anys va començar a fer d'apòstol i fins als 32 va col·laborar en tasques d'Església
Fa 15 anys que representa un Rei Mag i també es responsabilitza de la desfilada

Encara que ja fa tres mesos que ha passat la festa dels Reis Mags, hem considerat que oportú, des d'aquestes pàgines, donar a conèixer un poc superficialment la tasca que du a terme una vegada cada any Gabriel Mayol Cerdà com a organitzador de l'arribada dels Reis Mags al nostre poble. Sempre és un bon moment per conèixer una mica la persona responsable que la il·lusió i la fantasia dels nins i nines de Montuïri es facin realitat l'horabaixa de cada 5 de gener, una quimera que la majoria de les vegades és compartida pels pares i padrins dels infants.

Pero en Biel, que aquests dies acaba de complir els 36 anys, encara és fadrí i professionalment, agricultor, concretament agropequari, a la finca de Son Palou. Però abans, quan sols en tenia 10, ja va començar a fer d'apòstol dins l'església i a les processons. Després va passar a ser escolanet i posteriorment, obrer de la Passió. És per això que durant les processons de Setmana Santa el vàrem veure molts d'anys portant el Sant Crist anomenat de la Sang. Si bé, per raons que ara no vénen al cas, en fa tres que ho va deixar.

– Gabriel: quan i com va ser que començares a muntar la tradicional arribada dels Reis?

– Vaig començar quan jo era al·lotell,

essent un patge dels Reis, no com a organitzador. Aleshores era batle Xesc Trobat. Vaig fer aquest paper tres o quatre anys i llavors les persones que en aquells moments duïen l'organització varen començar a cansar-se i vaig decidir, després de xerrar amb el Batle Ramonell, d'encarregar-me d'aquesta tasca. Durant aquests anys sempre he fet de rei manco dues vegades.

– De quants d'anys enrere estam parlant?

– Estam xerrant de fa quinze o setze anys.

– Quin temps dediques a tot el muntatge d'aquesta festa dels Reis?

– Com és lògic tot el dia de l'arribada dels Reis estic enfeinat, però també els dies d'abans de la festa duc a terme diferents feines, ja bé sigui dur els vestits dels Reis a fer nets, compondre les carrosses... Enguany vaig comptar amb la col·laboració del grup d'Esplai, ja que les persones de l'Associació de Pares i Mares d'alumnes, que abans col·laboraven, sembla que n'estan cansats; muntar es cadafal a la plaça, les cadires... I també un parell de dies abans s'han de preparar els patges, comprar els coets, les torxes, els caramels (que no es poden descuidar, ja que són quasi tan importants com els mateixos regals), cercar la gent que controli aquestes llepolies, contactar amb els propietaris dels tractors, contactar també amb els responsables de l'estrella, que generalment són els de "Ca'ls Escolans", els que la munten cada any. Per cert l'any que ve l'hauríem de canviar, i per això hauríem de mirar d'aconseguir una subvenció... Ah, i no hem d'oblidar l'haver d'anar a cercar el rei negre. Com que els veïnats no estaven molt disposats a pintar-se d'aquest color, no ens queda més remei que anar a cercar-lo fora poble.

– Tot això, com ens comentes, són moltes feines, molts de maldecaps i, pel que sembla, poca col·laboració?

– Enguany, com ja he dit, el club d'Esplai, a través del rector Miquel Mascaró, m'ha ajudat i esper l'any que ve poder comptar una altra vegada amb la seva col·laboració i així podria ser una festa una mica més grossa.

– La col·laboració dels "quintos" en l'entrega dels regals, també s'ha de tenir en compte?

– És clar, ja que es imprescindible que quatre o cinc persones facin d'intermediaris, per dir-ho de qualque manera, perquè els Reis puguin donar els regals. De no ser així no podria ésser.

– M'imagin que unes "quintes" hauran ajudat més que les altres?

Levi's DIESEL Avirex Lee

MANS

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56 ▼ Porreres ▼

AVA CAT ART adidas

– Sí, algunes “quintades” ens han ajudat molt i altres, la veritat, no massa, fins i tot una vegada em vaig trobar que ni tan sols es varen presentar, i a darrera hora, amb els homes de l'Ajuntament, vàrem haver de fer tota la feina.

– **El tema del temps, meteorològic, és una cosa a tenir en compte. En qualque ocasió la pluja ha desbaratat la festa?**

– Si; alguna vegada ha plogut, però fins ara s'ha fet igualment, perquè hem tengut la sort que sempre ha plogut quasi al final.

– **Sabem que qualque any també heu repartit els regals per les cases on hi havia nins malalts. Per què no es fa ara?**

– Ho volfem tornar a fer, però la dificultat de manca de gent voluntària fa que sigui molt difícil dur-ho a terme, però no vol dir que no puguem tornar a posar-ho en marxa, sempre que trobem aquesta col·laboració necessària.

– **Segons rumors que s'han sentit pel poble i ja de cara a l'any que ve, sembla que l'entrega dels regals es podria fer dins l'església. És així?**

– Si, la veritat és que enguany vàrem tenir una reunió amb el rector i volem intentar que l'arribada dels reis es faci un quart d'hora abans de la missa, i llavors es faria l'entrada dels Reis a dins l'església i assistir a tot l'ofici. Acte seguit, davant l'altar major, fer l'entrega dels presents a tots els nins i nines.

– **El tema de la recollida dels regals és una altra de les coses que du feina. Com ho fas?**

– Aquesta és una de les coses que menys feina em dur, ja que simplement tots els interessats duen els regals a l'ajuntament i llavors només els agafam per posar-los a les carrosses i els portam cap a la plaça.

– **En qualque ocasió has tengut la sorpresa de mancar-te algun regal que havien duit?**

– Sí; fou un any que els “quintos” amagaren el que anava destinat al Batle, però a part d'aquesta broma no hem tengut mai cap problema d'aquestes característiques.

– **Gabriel Mayol, un home que dedica el seu temps a fer feina per dur la il·lusió dels Reis als nins i nines de Montuïri, col·labora també en altres**

coses?

– Altre temps col·laborava en les Festes de Sant Bartomeu, en les carreres ciclistes, i també durant una parell d'anys vaig dur l'organització de les festes de Setmana Santa. Però per una sèrie de problemes personals ho vaig deixar.

– **No hi ha dubte que amb il·lusió i ganes en Gabriel fa feina. I de cara al proper any, què demanaries perquè aquesta festa fos més esplendorosa?**

– Jo demanaria més participació i col·laboració, sobretot que es facin més carrosses i que la gent es responsabilitzàs una mica més d'aquesta festa i així poder presentar una desfilada més participativa i que la festa s'allargàs almenys una hora i no un quart d'hora, com dura ara.

És una llàstima que en el nostre poble no hi hagi més persones que d'una manera altruïsta, com en Biel Mayol, s'esforcin perquè Montuïri sigui un lloc més acollidor, sense demanar res a canvi. Des d'aquestes pàgines li volem donar tot el suport necessari i demanar-li per severància.

O. Arbona

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

Super Montuïri Extens assortit

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria

Xarcuteria • Panaderia

Fruita i verdura • Begudes • Neteja

I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"

Av/ Es Dau, s/n

Tlf. 971 64 67 60

Montuïri

Pau Ribas Barceló "Reus"

Impressions i records d'un home senzill, que rememora la vida de Montuïri quan era un poble eminentment agrícola

El temps ha reafirmat en ell el mode d'esser que tenia en la seva joventut. Dels seus anys joves el coneixem precisament, quan el qui subscriu era molt nin. Vivíem els dos al mateix carrer i érem quasi veïns. No ha perdut aquell humor sorna-guer que el caracteritzava en la seva joventut i que treu a relluir durant la conversa. El pas dels anys ha fet que la memòria li jugui algunes males passades. Els esdeveniments importants de la seva vida els recorda encara, però envoltats a vegades d'una boira llunyana. N'Antònia, la seva dona, present en l'entrevista, li ajuda a treure a llum certs records del passat. Estam parlant d'en Pau Ribas Barceló, qui amb certes dificultats estones va desenvolupant vells esdeveniments i pàgines mig oblidades de la seva vida. Va néixer l'any 1917 durant la primera guerra europea; té ara 84 anys.

– Posa que vaig néixer en el Figueral Vell –ens diu–.

Es casà el 27 de setembre de 1945 amb Antònia Moll Lliteres. Tenen tres fills majors i casats: Antònia, Catalina i Antoni; dues nêtes i quatre nêts.

– Quants de germans éreu, Pau?

– Vàrem ésser deu germans i germanes –contesta–.

– Has dit...?

– El que has sentit: deu germans –repeteix amb aire divertit, i afegeix:– Resulta que el meu pare va enviuadar i tenia sis fills. Més endavant es tornà casar i d'aquest darrer matrimoni en tingué quatre més, entre ells jo.

– Recordes el nom de tots?

– Clar. Els te diré per ordre de vellesa. Del primer matrimoni: Rafel, Antoni, Catalina, Margalida, Maria i Honorat.

Pel renou, coneixia el seu carro sense veure'l

El camp era un món de silenci, només sentien les exclamacions dels parellers

Del segon matrimoni: Jaume, Aina, Bartomeu i Pau, que som jo.

– Amb quin mestre o mestres anaves a classe?

– Jo no vaig anar a escola, vaig anar darrera una truja que teníem a ca nostra –ens diu amb cara alegre–.

– Saps llegir i escriure?

– Sí, perquè et diré... Vaig anar a ca Ses Monges a aprendre les oracions amb Sor Margalida i els vespres anava a escola amb la tia "Rua", que era mestre i era la mare del meu cosí l'aviador. També vaig anar els vespres amb en Tomeu "Doia" i mestre Miquel "Rua", caminer, el pare d'en Pere "Badia". A escola llavors no era tan fàcil anar-hi com ara. A ca nostra ens havien de menester per fer feina. Els menestrals ho tenien més bé que els pagesos. Aquests ho passaven malament.

– Et sembla que avui ho passen molt bé els pagesos?

– No, no. El que he volgut dir és que llavors la feina del camp era més dura i, dit sia de pas, els agricultors el cuidaven molt bé. Avui tuden més llavor amb les màquines que nosaltres amb els nostres ormejos no collíem en un dia d'era. Quina avantatge de llavors a ara!

– Vares estar llogat de jove o de nin?

– No, mai. Feia feina a ca nostra, que n'hi havia molta, i et puc dir, malgrat la duresa del treball, que era una ocupació del meu gust. On podies anar més? Les terres estaven ben conrades, com he dit, veies les llobades i voreres cavades. Sortir a fora vila era entrar dins un món de verdor i de silenci. L'únic que senties era: "Au, Menut!", "ataca Roig"!, quan els parellers, que es veien sovint, deixon-

**Restaurant
Ca's Carboner**

(DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

dien el parell. Era un altre món. Si et dic que cada carro feia un renou diferent quan es desplaçava, ho has de creure. No era difícil que cada pagès conegués el seu carro pel renou característic que feia.

Hem deixat esplaïar en Pau uns moments. La remor dels carros quan arribaven sol post a la vila, sembla que encara l'envolta. Està rememorant temps llunyans i difícils amb sentiment, un tema i un temps que sempre tenen present els nostres ancians en les seves converses.

- I... quan eres nin o jove, en què passàveu el temps el diumenge?

- Ah! Llavors generalment no teníem gaire temps per entretenir-nos. Jugàvem a la tella; també fèiem capseta dins la carnisseria i al carrer de darrere... anàvem a la carretera a veure passar algun "carro de foc", com dèiem als primers cotxes que circulaven...

- Quina diferència hi ha dels joves de llavors als d'avui?

- No sé com t'ho he de dir, però com suposaràs el nostre comportament d'aquell temps era molt diferent dels joves d'ara.

Es posa a riure el temps que es frega el clotell.

- Record -continua- que si n'hi havia algun de presumit li fèiem el feix damunt, no el deixàvem tranquil. Ja veus, un temps molt diferent del d'avui. Una vegada en Biel "Xiu" i jo sortírem de "botador". Un vespre d'estiu ens anàrem eixancats damunt una somera a la revetlla de Lloret. Per a nosaltres fou un fet excepcional i també pels nostres amics. Deixàrem la somera fermada a l'entrada del poble i menys mal que no ens la desfermaren. Que t'he de dir... No teníem res en què entretenir-nos.

- Parlant de festes: la de Sant Bartomeu la celebràveu igual que ara, llavors? Volem dir amb la mateixa animació.

- Sí. La festa de Sant Bartomeu, a Montuïri sempre ha estat un esdeveniment important per a la gent del poble. Fins i tot m'atreuria a dir que l'esperàvem amb més il·lusió. Vivíem la festa ja abans d'arribar. Hi havia també una festa molt assenyalada: el Dia del Puig.

- Quins esports hi havia aleshores?

- Els que sobresortien eren les bicicletes. Eren els temps de figures del poble

de llavors, com en Bordoy, i més endavant en Pere "Pollo" i en Tomeu "Mosson".

- Què ens pots dir del cinema en aquell temps al nostre poble?

- Quan jo era un al·lotet, el cinema era mut. Hi havia dues sales: Ca n'Eloi i Can Sampol.

- Acudia la gent a aquest espectacle?

- Sí, bastant. Jo no hi anava gaire, però encara record figures de llavors, com en Xarlot, en Douglas Fairbanks Sr .... I del sonor, Imperio Argentina, Angelillo, Miguel Ligeró...

- Hi havia classes socials al nostre

poble? Volem dir si la gent econòmicament més poderosa es tractava i mesclava amb els més pobres?

En Pau està uns moments pensant i li surt a camí la seva dona.

- Sí; cosa d'això existia. Hi havia classes socials -diu n'Antònia.

- Digues, Pau: Feres el servei miliari?

Sembla que una espècie de sobatuda interior l'ha commogut.

- Que si vaig fer el servici!? Em varen fer incorporar tres vegades a l'exèrcit. Als del meu temps la guerra civil ens tocà ben de veres.

(Continua a la pàgina següent)

OMEGA

Cindy Crawford's choice

New Constellation

OMEGA
The sign of excellence

Joyas Fermin

(Ve de la pàgina anterior)

– **Anem per ordre. Quan t'incorpores per primera vegada?**

– L'any 1937 – comença dient– em criaren a files. Em vaig incorporar a Manacor, on altres companys i jo hi fèrem la instrucció. Temps després, amb el tren i a través del túnel ens dugueren al moll de Palma. Érem el que es va dir el batalló de Manacor. Embarcàrem uns dies en què no hi havia res segur. Desembarcàrem a Vinaroz. D'aquest port cap a Alcañiz, Calatayud, Saragossa i al front de l'Ebre...

– **Continua, per favor.**

– No són molt bons records –diu lentament–, però hi ha un fet que sempre he tingut present. Un sergent ens digué: "Si no sou dels més valents, en tornarà algun a ca seva, però si ho sou molt, no en tornaran tants..." Ja et pots imaginar amb quin coratge començàrem aquella aventura. No parlarem del front, val més oblidar-ho; però de tornada ja havia acabat la guerra, el nostre tren xocà amb un altre frontalment. Fou una catàstrofe d'envergadura, amb moltes víctimes. Estant en situació de reserva o llicenciat, a Mallorca, em feren incorporar dues vegades més a l'exèrcit. Quan a la fi m'amollaren del tot duia sis o set anys de "mili"; ja havia perdut el compte.

En Pau vol evitar el tema bèl·lic i pas-sam a altres tresqueres.

– **En aquestes altures i jubilat, com passes el temps ara?**

– Els matins llegesc el diari, l'horabai-xa vaig al cafè una estona, i el vespre davant la TV.

– **Quins programes són del teu gust?**

– El futbol, les bicicletes... i també el ball.

La seva dona, que fa ganxet devora no-saltres, es gira divertida i exclama rient:

– Ara figura't... i ell no ha ballat mai.

– **Quina qualitat és la que més apre-cies en les persones?**

Ens mira un moment abans de contestar.

– A mi –ens diu– m'agraden les perso-nes normals i equilibrades.

– **Al nostre poble hi ha un fet molt curiós: els diumenges, al manco el ma-tins, no veus ningú per la plaça, està deserta. A què es deu?**

– Si que és vera... –diu pensatiu–. Jo crec que començant per les botigues que tancaren els diumenges, passant per les barberies, que tampoc obrin, les misses les passaren als vespres, la desaparició del cinema, la presència d'infinitat de cotxes per sortir, l'arribada de la TV... això i altres fets han ajudat que la plaça estigui deserta. Un temps, els diumenges, tant el matí com el vespre, a la plaça hi havia un eixam de gent, la vida del poble hi estava present.

Aquestes són les impressions i records d'en Pau Reus concentrats en unes po-ques línies. La vida d'una persona no es pot condensar en tan poc espai, però així i tot el lector es pot fer una idea del mode d'esser del nostre entrevistat i l'ambient en què es movia. Tenint en compte que Montuïri, fins a la dècada dels anys sei-xanta fou un poble eminentment agrícola, ens topam sempre amb el mateix tema: el camp i la seva feina, dura i no massa va-lorada pels qui no l'han viscuda. Era una feina, a més, que absorbia l'enteniment, que ocupava els cinc sentits dels nostres avantpassats; era el seu mitjà de vida. Les persones d'edat del poble ens ho con-firmen amb les seves converses. Molts del nostres avis no tingueren temps per ad-mirar els nostres camps, la nostra terra, però la treballaren durament i l'estima-ren.

Miquel Martorell Arbona

CARTA AL DIRECTOR

Resposta a en Llorenç Miralles Manera

D'una palla no n'hem de fer un paller. Quan es duu un tema a plenari és per de-batre'l, i així vaig donar la meua opinió com a ciutadà i montuïrer. Crec que tenc dret a expressar-la, però a més a més vaig donar-la com a representant d'un sector del poble i no vaig voler confon-dre ningú. La meua idea segueix essent la mateixa i és que els cossiers només han de ballar al nostre poble, que és allà on es viu la festa. Tot això vos ho ano-menau "pixar fora del test". Aquest test no devia ser molt gros.

També vos vull dir que no volia privar d'un viatge als cossiers, res més lluny de la meua intenció. Sempre he trobat, a tí-tol personal, que les gratificacions per part de l'Ajuntament sempre han estat poques (en viatges, en sopars, etc.), per-què és cert que ser cossier és un privilegi però no és menys cert que es banyen bé la camia.

També em sorpren l'atreviment que teniu d'opinar que fa trenta anys enrera, quan jo era cossier, hauria anat a ballar allà on fos, a no ser que em demostréu que teniu una visió especial que no l'hà-giu donada a conèixer.

Per acabar, si el debat que es produí a l'Ajuntament sobre la conveniència o no de ballar fora poble ens duu a un bé dels cossiers, al menys la meua intenció és aquesta, estarem d'enhorabona tots, ja que crec que tots els montuïrers i mon-tuïreres tenim un petit cossier dins el cor.

Jeroni Nicolau i Garau

Regidor del PSM a l'Ajuntament de Montuïri

bar

Ca na Poeta

music

HISTÒRIES DEL SEGLE XX A MONTUÏRI - IV

En Cantalaveritat

El 1874 i després de la Primera República (una efímera experiència que no durà ni un any) va esser restaurada la Monarquia. El tron l'ocupà n'Alfons XII, qui succeí la regència de Maria Cristina d'Àustria i, ja dins el segle XX, el monarca que regnà de 1.902 a 1.931, fou n'Alfons XIII. Aquest període es conegut per la **Restauració Borbònica**. El sistema de la Restauració es caracteritzà, bàsicament, per un monarquisme liberal parlamentari més doctrinari que real que féu de la Corona l'element cohesionador de les èlits polítiques del país.

El poder era en mans de les classes dirigents de base agrària, alguns sectors de les quals tenien interessos industrials, mercantils o financers.

Aquestes classes dirigents eren representades pel **Partit Conservador** i pel **Partit Liberal**, els quals s'alternaven per governar.

A partir de 1918 es formaren dos blocs polítics oposats: mauristes, conservadors, el cap dels quals era Antoni Maura, i verguistes, liberals, de Joan March -Verga-.

A Montuïri els conservadors no es feien amb els liberals, fins i tot ni els nins jugaven plegats.

Us en recordau del fullet **proconservador** del Pare *Cantaclar*?

Idò el contestà un desconegut *Cantalaveritat* amb el pamflet **proliberal** inserit al costat.

Aquest full, també imprès i distribuït pel poble, el vaig trobar aferrat just davora l'altre, a un foli grogós, on monpare tengué l'esma de col·locar-los.

En aquell temps, després de l'aprovació del sufragi universal -el 1890- només podien votar i esser votats els homes majors de vint-i-cinc anys. Les dones no votaven.

I conservadors i liberals practicaren tant la manipulació de les tendències de vot i dels resultats en les eleccions, falssejant sense escrúpols la democràcia parlamentària, que el **caciquisme** -així s'anomena aquesta pràctica- esdevingué la característica essencial del sistema polític de la Restauració.

Els cacics es reclutaven entre els propietaris locals. La seva tasca consistia a assegurar-se vots, bé pagant-los en metàl·lic, reclamant-los sota amenaça d'acomiadament o de pujar la quota de consums, o bé amb la promesa de deslliurar els fills de les quintes.

El caciquisme va garantir el funciona-

ment del torn dels partits dinàstics.

Montuïri també tengué els seus cacics. Aquests personatges influïren de valent en la societat local de l'època. En parlarem a altres capítols.

Andreu Benestruc

Fonts bibliogràfiques:

GRAN ENCICLOPÈDIA DE MALLORCA. Pomomallorca Edicions.

HISTÒRIA UNIVERSAL. Editorial 92.

MIRALLES i MONSERRAT, Joan. *Un poble, un temps*. Miquel Font. Editor.

A nel Pare Cantaclar

Pare Cantaclar: Vaig lletjar sa teva enciclica y no puch menys de fer-te algunas consideracions.

Estas equivocac en creura que aqueix reljidos siguin uns xotets de cordete, dirigits per un pillastre que vol fer gastar es dobles del municipi en plets.

El Poble de Montuïri no vol per secretari a un **Señorito** que pugui aver estudiat sa carrera a sa preso de Manacor. Enhorabona qu'aqueix **Señorito** fassi de secretari a **Son Cresteta** y administri gallinas, coloms y conis; pero administrar sa caixa de la Vila?... Cal... Cantaclar. Aqueix reljidos xotets de cordeta ja estan desmamats.

En lloch de ser un pillastre es director del reljidos, es una persona tan honrada, que cuant tu, Cantaclar, y es **Señorito** y es Potacari bufareu de rabi, contra aqueix director per haverse apelat a **Madrid es plet** qu'es **Señorito** du contra s'Ajuntament, aqueix director a dins C'an Sigala digué en es Potacari que se comprometia a pagar es gastos de s'Ajuntament y regalarli altre tant, si a cambi es Potacari se comprometia a fer lo mateix si perdia es **Señorito**. Es Potacari no va anar de aquest brou. Quant li varen enflocar mil duros a la cara y li tocava a ell treureme altres mil pera anar a cas Notari a depositarlos va dir que una cosa era xerrar y saltre anar de bon de veras. Qui es el pillastre el director des xotets, ó tu Cantaclar y aqueix xerrims xarrams que cuant arriban s'hora de bestreure s'amagan?

També estás equivocac, Pare Cantaclar, en dir que s'Ajuntament malgasti els doblers d'es Cementeri. Fois anar a mirar es llibres de sa deponeteria que també canten clar com tu, pero ademes canten veritat y tu cantes mentida. Els teus amics Pare Cantaclar, pera fer el Cementeri, varen xupar 10.000 pesetas an el Poble, l'any 1904, y li volien pagar un altre xupada de 10.000 pesetas mes, l'any 1905 y un altre de 10.000 mes, l'any 1906.

Sort que el Poble vos va treure defora de sa Casa de la Vila a sa primera xupada, que si no, cuan haguesin estat ben grassets, tu, Pare Cantaclar y es teus amics, de tant de xupar, es Poble s'haguera

mort, sec y magre, sense sanc, de ses vostres xupadas y l'haguesin enterrat a nes Cementeri nou.

El reljidos d'ara l'haurian fet per **fábrica** y sense xupadas de 10.000 pesetas.

Pare Cantaclar: Els reljidos d'ara gastarian es dobles estalviats per son Pare de aqueix pillastre 19.000 y pico de pesetas, en fer una escola pera nins y ninas y un puesto pera Guardia Civil. Y es teus amics Pare Cantaclar varen aturar ses obras comensadas y varen distribuir aquestas 19.000 y pico de pesetas eh casas que es Poble no n'ha tengut cap profit. Els teus amics si que ho deven sabre com les aprofitaren....

¿Varen treura sa Guardia Civil per por de tornar a estudiar a Manacor?

Y mira Cantaclar si encara tenen set aquets amics teus.

Es Potacari, volia cobrar l'any passat, 600 y pico de pesetas, de s'esquena d'es Poble. Que te creus Pare Cantaclar perque? pera donar medicinas an es pobrets? Ido, l'equivocas. Pera embutchacarlosse sense donar un tassó d'aigo fresca a un pobre que no li pagasin a preu de bona medicina, ademés a mes de sas 600 y pico de pesetas que volia cobrar **por su cara bonita**.

Es Fraret s'ambutxeca cada any mil cinc centas pesetas, de sa Casa de la Vila. ¡Que bufas gatet!!!....

Y el **Señorito** qu'espera amb uns quixals mes aillats.... y unes unglas....

Es Poble y es fill d'en Rey no volen per empleats a gent qui per cassar gallinas, emplee filats per auells y a tirar tirs entre cania y cuirro. Si e tu, Pare Cantaclar t'agraden, senyal que ets com ells y capás de fer, lo quells fan.

Y per últim, Pare Cantaclar, recordet que cuant vas a cas Afeitador, no cantas ¡justicia! cantas ¡Que tiri qui te bót Aixó no es cantar clar, com mana Deu. Nostre Senyor. Aixó es bramar com un asot, com un gorá.

To diu Pare Cantaclar en

Cantalaveritat.

PRESÈNCIA DE MONTUÏRI A LA PREMSA POPLAR DEL VUIT-CENTS - VII

Un novenari de batles

Quan sa societat me veu
afectat d'estils estranys,
que he mudat, tot d'una creu,
mon procedir d'altres anys.
I és certa en part ma mudança;
puis veig morir ma esperança
sense lograr son bon fi.
Altres ne tenen sa culpa.
Qui són ells?..Ho vaig a dir.

Si em veis que vaig ranca-cega
ben diferent d'altres temps,
i faig esforços suprems
com un mariner que es nega,
i quan troba un banc d'arena
descansa un poquet i alena;
¡ai! no en tenc sa culpa jo.
Sabeu qui és qui en té sa culpa?..
es batle de Manacor.

Si no em cuid de vestir bé
ni d'afaitar-me en son dia,
ni me mud ja sa camia
tan sovintet com primer;
si no em pos noves corbates,
ni mai me frec ses sabates;
no som jo, no, es descuidat.
Sabeu qui és qui es descuida?..
s'Ajuntament de Ciutat.

Si amb tanta tresca la mena
com jo duc, no puc surar,
ni me sé despellissar
per bé que faig, sa serena;
sí de la vida es torrent

tropessant pas, i caient
de grapes pe' sa vorera;
sabeu qui en té bona culpa?..
es Batle de Capdepera.

Si d'hivern vaig a la fresca
i d'estiu per dins sa pols
i no tenc cap moment dolç,
ni trob res que em devertesca
dins teatros, balls i festes
o altres reunions honestes;
és que s'alegria em manca,
i en té més de mitja culpa
es Batle de Vilafranca.

Si deix totsols ets infants
amb sa dona tota sola;
i no faig anar a s'escola
es que tenc garruts i grans;
i pugen uns perdularis
que buidant reols i armaris
no em deixen sa feina retre;
podeu donar molta culpa
a s'Ajuntament de Petra.

Si perd s'ase i ses magranes
darrera es Governador,
Consell i Diputació,
no ho faig perquè en tengui ganes.
Això és feina que no ret
i és amarga més que un plet.
D'aquest perjudici gran
qui té sa culpa més grossa
és es Batle de Sant Juan.

Si de s'auga a s'horabaixa
faig feina de mort a mort,
i és tanta ma mala sort
que mai tenc un doblor en caixa;
i ara caic, ara m'aixec,
ara plor, ara gemec,
me qued cent llegos enrera;
ne té molta part de culpa
es Batle de Son Servera.

Si m'he tornat vell i raro
de treballar com un ase
i sa gent de fora casa
me té per sull, per avaro,
per un homo poc tractable,
poc expansiu, poc afable,
i visc a la babel-là;
qui això en té molta culpa
és s'Ajuntament d'Artà.

Si de tant d'afanyar-me
tenc cruixida sa galera,
patesc rànula i falera
i en sa nit no dorm a pler;
si sent nirvis i singlots,
migranya, flatos i rots;
de tanta pena i martiri
ne té molta part de culpa
s'Ajuntament de Montuïri.

Nou Batles són, i no més,
nou Batles que em mouen guerra,
que cerquen tirar-me en terra
i em fan anar de través.
I sense dar-se'n vergonya,
m'arramben sa seva ronya;
o amb llenguatge solapat
carreguen ses seves culpes
a certs senyors de Ciutat.

Jo veig que vaig a finir
tan cansat estic i fus.
Ja no puc aguantar pus
un feix tan gros damunt mi.
Jo conec que si això dura,
me durà a la sepultura.

En veure'm tombat d'espatles,
digau que he mort per ses culpes
d'un novenari de Batles.

Gabriel Juan i Galmés

Area de servei Ses Jardines

Estació de Servei

Mini-Market • Rentat de cotxes

Bar Restaurant

Berenars • Cuina casolana

Carr. Palma-Manacor Km. 29'3 • Tlf. 971 64 61 46 • Montuïri

(Pep d'Aubanya, La Roq. núm.33; 13 d'agost de 1887).

EL JACIMENT ARQUEOLÒGIC DE SON FORNÉS I V

L'assentament postalaiòtic final i romà (250 aC - 50 dC) i l'ocupació d'època tardo-romana i bizantina (400 - 650 de la nostra era)

Coincidint amb la fi de la Segona Guerra Púnica, a finals del segle III i començaments del II abans de la nostra era, Son Fornés va experimentar nous canvis. La nova situació política i social en general, dominada ara per Roma, no fou aliena a les transformacions que va viure la comunitat assentada a Son Fornés. Les construccions postalaiòtiques foren abandonades o destruïdes abans de l'edificació d'altres de noves. Segons les dades de què disposam, aquestes constitueixen un conjunt de recintes de diferents grandàries, formes i continguts on es duïen a terme diferents activitats, i a vegades separades per espais oberts. Al parer la producció agrícola era una de les ocupacions principals dels habitants d'allà, encara que també tenim documentades la producció tèxtil i ceràmica, l'emmagatzematge d'aliments i la moltura de cereals. Els rendiments de la terra varen permetre la integració de Son Fornés en una ampla i intensa xarxa d'intercanvis que es va traduir en l'arribada de productes, quasi sempre vi, envasat en àmfores procedents d'Eivissa, Sicília i el litoral adriàtic.

La conquesta militar romana de Mallorca, que en les fonts escrites daten de l'any 123 abans de la nostra era sota el comandament del cònsol Quinto Cecilio Metelo, no va comportar canvis radicals a la vida de Son Fornés. Les vivendes seguiren habitades i, al parer, l'activitat econòmica continuà per camins semblants. Durant el segle I abans de la nostra era i fins aproximadament mitjan segle I de la nostra era, la gent de Son Fornés tengué accés a nous productes d'importació, com també a diferents preparats de peix en conserva (coneguts com garum) procedents del nord d'Àfrica, oli d'oliva de la conca del Guadalquivir i vi del nord-est de la península ibèrica.

L'ocupació d'època tardo-romana i bizantina (400 - 650 de la nostra era)

A la segona meitat del segle I de la nostra era Son Fornés va sofrir un des-

cens demogràfic molt notable. La manca d'edificis habitats i l'escassetat d'objectes datables a partir d'aquesta època, ens fan pensar que el poblat fou abandonat o bé que com a més, s'hi va mantenir una ocupació extremadament restringida. Encara desconeixem exactament les causes, aquesta situació pogué ser conseqüència d'un moviment de concentració de població en els centres urbans fundats per Roma (amb seguretat, almanco Palma i Pollentia) o a altres poblats de manco entitat distribuïts a l'interior de l'illa.

Fos com fos, fins al segle V de la nostra era no tornam observar indicis d'una reactivació del poblament de Son Fornés. El nostre coneixement d'aquesta nova etapa és encara molt limitat, ja que les capes arqueològiques d'aquest moment que hem investigat fins ara estan molt afectades per l'erosió i les tasques agrícoles modernes. Malgrat la troballa d'un bon nombre de restes de ceràmiques d'importació ens prevé sobre la importància que pogué tenir Son Fornés després de la caiguda de l'Imperi Romà, l'època de les invasions i el període de domini bizantí. Per ara hem constatat la presència d'algunes àmfores procedents de la conca occidental de la Mar Negra i probablement d'Àssia Menor (l'actual Turquia), a més de vaixelles de cuina i de

Fragment ceràmic d'època tardo-romana amb representació de rostre humà

taula fabricada al nord d'Àfrica. Tot això indica que, fora de ser un àmbit geogràfic marginal, Mallorca estava integrada durant l'Alta Edat Mitja en amples xarxes d'intercanvi interregional.

Esperem que futures excavacions proporcionin més i millors dades per completar la panoràmica d'un període històric encara mal conegut a la Mediterrània occidental.

O.Arbona

Les dades han estat extretes del fullet informatiu sobre el jaciment redactat per la Fundació Son Fornés.

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

Les curtes biografies dels *Montuïrers que han deixat petjada*, recollies en un llibre

Han transcorregut més de dotze anys –era a l'agost de 1988– quan a les pàgines de la revista Bona Pau i amb una senzilla presentació iniciàvem seriosament la secció Montuïrers que han deixat petjada. Ho férem amb la pretensió d'assolir determinats aspectes d'unes persones de la vila que ens han precedit i durant els anys que visqueren excel·liren des de caires diferents. La seva tasca i posterior repercussió va romandre patent o fou de tal magnitud que entre la gent d'aleshores es parlava d'elles i se les considerava com persones més o manco singulars. O altres, més poques, es distingiren per la peculiaritat de les seves realitzacions. D'aquí que la petjada d'unes i altres hagi tingut ressò després de la seva existència.

Ens ho proposàrem, per tant, amb la intenció de contribuir a divulgar, més que les persones, uns fets que poc a poc es van oblidant i que, com a montuïrers,

hem de procurar que no restin desapareguts. Potser que –persones i fets– no hagin tingut renom fora del nostre terme, ja que d'aquests n'hi ha pocs, però considerats dins el nostre àmbit, sí.

És per això que hem volgut treure a llum, a les pàgines d'un llibre, diferents pinzellades, les més rellevants de les persones tot seguit esmentades, com també la seva obra, sense tenir preferència per ningú en particular. Així com ens anaren arribant les notícies, fets i col·laboracions sobre aquestes persones els anàrem publicant. D'aquí que uns personatges sien recents i altres, llunyans. No hem guardat preferència de cap casta. Ara bé, a l'hora de situar-los dins el context d'aquest volum, hem preferit i així ho hem fet, donar prioritat als qui primer varen néixer.

A Montuïri com a tots els pobles hi ha hagut persones que d'una o altra manera han deixat empremta dins la vila on han viscut; gent de la qual, en el seu caminar dins el món, ha romàs marcada la seva obra; homes i dones que han fet que la vida del poble discorregués d'una manera determinada. Unes vegades haurà estat per a bé, i la gent del seu temps o del futur ho haurà agraït, mentre altres, al contrari, d'elles es podrà assegurar que més valdria que el seu comportament hagués estat molt diferent.

Ara, al començament del segle XXI i coincidint amb l'acabament de les celebracions festives del 7è centenari de la fundació de Montuïri, recollim en aquest llibre el conjunt de 149 biografies sintetitzades, amb la qual cosa ens creim haver assolit el nostre propòsit. Corresponen a altres tants montuïrers i montuïreres que consideram que en certa manera han deixat petjada. És el resultat de més de 12 anys d'anar inserint, mes rera mes, els aspectes més rellevants de la particular semblança.

Com podrà comprovar el lector, llevat d'unes poques, són persones que han nascut al nostre poble, i de les que, a més d'haver-hi viscut, la incidència de la seva vida va tenir una forta ressonància en el quefer diari dels montuïrers. I per altra part, la immensa majoria dels qui

presentam varen néixer al llarg dels segles XIX i XX i sols una minoria vengueren al món en segles anteriors. Potser la presència d'algun personatge hagi estat o serà motiu de crítica i discussió, motiu pel qual la seva presència no complaigui alguns sectors del poble, si bé hem tractat de ser el màxim d'exhaustius i objectius possible amb la pretensió d'oferir les pròpies petjades.

Encara ens hagués agradat que aquesta llista fos més representativa, sobretot pel que fa als segles XIV al XVIII, però l'escassetat, quasi nul·la documentació o dades que hem pogut obtenir no ens ho ha permès. De totes maneres els lectors de les biografies inserides en el llibre se n'adonaran perfectament del discórrer de la gent en aquests darrers segles mitjançant aquestes curtes semblances, les quals, sens dubte, entre totes contenen una mostra suficientment exhaustiva de la vida del seu temps a Montuïri, ja que són els homes i dones els qui la plasmen amb el seu comportament i tarannà. De tal manera que tant ara com en el discórrer del temps, el contingut de les ressenyes d'aquests personatges podrà ser font d'informació que serveixi per orientar i facilitar el treball dels investigadors de la història i de la vida social del poble.

Finalment ens és obligat deixat palès el reconeixement a les persones que amb els seus treballs, aportacions i investigacions han col·laborat en la inserció de les "petjades" dels personatges transcrits al llarg d'aquest volum. Respongueren positivament a la invitació que es féu en el seu dia i aquest és ara el resultat. D'aquí que es pugui afirmar que són 24 els autors del volum.

Onofre Arbona

Ortopèdia MANACOR

Àngel
Ascaso
García

TÈCNIC
ORTOPÈDIC

Plaça Rector Rubí, 3
Tlf. 971 552 614
Fax 971 462036
07500 Manacor

Persones incloses en el llibre

Alcover Noguera, Bàrbara Maria
 Alcover Noguera, Jaume
 Aloi Miralles, Joan Baptista
 Aloi Miralles, Maria
 Aloi Miralles, Pere Josep
 Amengual Fornés, Baltasar
 Amengual Vaquer, Sebastià
 Andreu Martínez, Florentino
 Andreu Rigo, Bartomeu
 Arbona, Arbona, Gabriel
 Arbona Fornés, Macià
 Arbona Pocoví, Francisca
 Arbona Rigo, Raimundo
 Arbona Roca, Francesc
 Barceló Escarrer, Gregori
 Bauzà Moll, Bartomeu
 Beltran Lladó, Joan
 Bibiloni Socias de Tagamanent, Miquel
 Castellà Manera, Antoni
 Castellà Mascaró, Mateu
 Cerdà Cerdà, Gabriel
 Cerdà Gomila, Miquel
 Cerdà Jordà, Gaspar
 Cerdà Miralles, Antoni
 Cerdà Miralles, Gabriel
 Cerdà Ribas, Joan
 Cerdà Trobat, Pau Mateu
 Cerdà Vich, Pere
 Cloquell Mateu, Joana Aina
 Cloquell Mateu, Joan Pere
 Ferrando Gallard, Joan
 Ferrando Manera, Bartomeu
 Ferrando Obrador, Joan
 Ferrando Obrador, Miquel
 Fiol Company, Miquel
 Fiol Mayol, Baltasar
 Garau Bunyola, Joan
 Garcias Lladó, Bartomeu
 Garcias Sastre, Bartomeu
 Garcias Sastre, Guillem
 Gomila Garcias, Mateu
 Gomila Mesquida, Josep
 Gomila Tous, Bartomeu
 Grimalt Pocoví, Joan
 Horrach Garcia, Joan
 Ignacio Mateu, Jaume
 Jordà Mateu, Gabriel
 Juan Bauzà, Miquel
 Juan Cerdà, Jerònia
 Lladó Fiol, Francisca
 Llorens Clariana, Josep Maria
 López Oliver, Mateu
 Manera, Domingo
 Manera Landívar, Josep Antoni
 Manera Mascaró, Bartomeu
 Manera Mayol, Honorat
 Manera Ribas, Joan Eliseu
 Manera Vich, Antoni

Martorell Fiol, Josep
 Martínez Canals, Miquel
 Mas Miralles, Gaspar
 Mas Miralles, Vicenç
 Mas Sastre, Francisca
 Mas Verd, Joan
 Massanet Servera, Miquel
 Mateu Cerdà, Gabriel
 Mateu Martorell, Josep
 Mateu Oliver, Joan
 Mateu Tomàs, Joan
 Mayol Fullana, Gabriel
 Mayol Ginard, Margalida
 Mayol Gomila, Miquel
 Mayol Miralles, Margalida
 Mayol Roig, Francisca
 Mayol Rossinyol, Miquel
 Mesquida Serra, Gaspar
 Mir Alemany, Bartomeu
 Miralles, Miquel Jeroni
 Miralles Arbona, Joan
 Miralles Cerdà, Pere
 Miralles Company, Joan Josep
 Miralles Jordà, Mateu
 Miralles Martorell, Antònia
 Miralles Martorell, Josep
 Miralles Mateu, Pere
 Miralles Mayol, Joan
 Miralles Monserrat, Miquel
 Miralles Pocoví, Gabriel
 Miralles Riera, Joan
 Miralles Tous, Rafel
 Munar Duran, Maties
 Munar Ramis, Joan Baptista
 Nicolau Servera, Jaume
 Oliver Barceló, Gaspar
 Oliver Sastre, Aina Maria
 Oliver Sastre, Joan
 Oliver Verd, Joan
 Pascual Ramis, Guillem
 Pizà Socias, Domingo
 Pocoví Gayà, Pere Joan
 Pocoví Gomila, Rafel
 Pocoví Mascaró, Benet
 Pocoví Mayol, Sebastià
 Pocoví Miralles, Jaume
 Pocoví Pocoví, Baltasar
 Pomar Pomar, Bartomeu
 Pomar Valls, Maria
 Ramonell, Gabriel
 Ramonell Aloi, Bartomeu
 Ribas Bauzà, Bartomeu
 Ribas Manera, Honorat
 Ribas Miralles, J. Francesc
 Ribas Miralles, Rafel
 Ribas Rubí, Honorat
 Ribas Rubí, Miquel
 Ribas Tous, Josep
 Roca Mayol, Bonaventura
 Roca Mayol, Gabriel

Roig Mestre, Miquel
 Rossinyol Cerdà, Bartomeu
 Rubí Pocoví, Miquel
 Rubí Pocoví, Rafel Ignaci
 Sampol Arbona, Antònia
 Sampol Cerdà, Pere
 Sampol Cerdà, Pere (fill)
 Sampol Cerdà, Rafel
 Sampol Cerdà, Sebastiana
 Sampol Gayà, Pere
 Sampol Sastre, Gabriel
 Sanz Perelló, Josep
 Sastre Miralles, Jaume
 Servera Munar, Miquel
 Servera Munar, Pau
 Simeón de la Paz, Pau
 Socias de Tagamanent, Família
 Socias de Tagamanent, Miquel
 Socias Trobat, Rafel
 Suñer Sampol, Damià
 Tous Vaquer, Antònia
 Verd Arbona, Francisca
 Verd Arbona, Joan
 Verd Mascaró, Gabriel
 Verd Palou, Jerònia
 Verd Palou, Josep
 Verger Garcias, Melcior
 Verger Ribas, Joan
 Verger Serra, Bartomeu
 Verger Servera, Bartomeu
 Verger Socias, Miquel

PREFABRICATS

Manera

MATERIAIS DE CONSTRUCCIÓ

**FABRICACIÓ
 DE
 BALUSTRADA I
 BIGUES DE TAULO
 IMITACIÓ FUSTA**

**Servei de transport
 propi per a tota l'illa**

MAGATZEM I OFICINA:
 Ctra. Manacor, Km. 28,5
 07230 Montuiri (Mallorca)

Tels. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95
 Tel. particular: 971 64 61 73

Per conèixer la qualitat del vi

La Confraria d'amics de les vinyes i els vins de Montuïri va organitzar un curs d'iniciació a la tasta de vins i d'anàlisi sensorial

El passat mes de febrer, organitzat per la *Confraria d'amics de les vinyes i els vins de Montuïri* es va impartir un curs d'iniciació a la tasta de vins i d'anàlisi sensorial. Les lliçons foren a donades pel mestre *sumelier* Julio Torres. Tingué lloc a les escoles públiques de Montuïri. Hi assistiren una trentena d'alumnes.

Des que es fundà la dita confraria, fa cosa d'un any, la seva finalitat, entre altres, consisteix en aprendre i arribar a entendre un poc de vins i vinyes, com transformar els raïms en bon vi i saber el perquè hi ha un preu tan desorbitat per segons quins vins.

El mestre va començar el curs explicant el conreu de les vinyes, quins peus o portampels s'han de plantar tenint en compte el terreny, situació, climatologia, qualitat del terreny, i segons les seves característiques s'ha de plantar d'una varietat o altra i després s'empeltarà, ja sigui de raïms de taula o vinaters.

Seguint el procés, realitzada la plantada i empeltada, s'ha de tenir molt bon esment a la vinya per obtenir uns raïms de qualitat, veremar al seu punt de maduració per treure un most ric en glucosa el qual després de fermentat sortirà el vi.

Però una vegada obtingut el preuat most dels raïms s'ha de seguir el millor procediment per a la seva elaboració ja que al món del vi no acaba en treure'l

Els participants al curs reberen sàvies lliçons del sumelier

del cup, una vegada feta la primera fermentació, sinó que essent un ser viu s'ha de saber com millorar-lo i en aquest procés tot s'ha de fer amb esment i en coneixement d'allò que es vol obtenir, com és un vi ben constituït.

Una vegada obtingut per a saber destriar les qualitats organolèptiques d'un bon vi i gaudir del plaer de beure'l, motiu pel qual es fa necessari saber apreciar les seves virtuts i els seus defectes.

Com que ningú neix ensenyat, per sa-

ber quin vi bevem, la procedència, les varietats, apreciar, percebre, qualificar els aromes, gust, olors primer s'ha d'anar a escola i aprendre'n.

Faré un breu resum del que va ser i de les opinions i aprenentatge que n'hem tret de les lliçons impartides al dit curs.

Tastar és prendre una petita quantitat, d'un menjar o una beguda, posar-se'n un poc a la boca per apreciar-ne el gust, i en qualsevol cosa que es tasti, a més del gust, s'aprecia la vista i els aromes fins i tot el tacte i l'oïda.

Tenen influència sobre el vi i el seu encert la maduració dels raïms, les varietats i s'ha de veremar al seu punt òptim, sistemes d'elaboració, temps més o menys llarg de repòs dins bótes de roure; tot en conjunt donen, vista, presentació, aromes, gusts i per percebre-ho i destriar-ho s'han d'educar els cinc sentits.

En primer lloc s'ha d'abocar el vi dins una copa transparent, incolora, sense gravats, de forma de pera tallada al capoll i especial per tasses de vins.

Per detectar les característiques ja es comença amb quelcom tan elemental com si el vi és negre, rosat o blanc. Al moment d'abocar el vi dins la copa el clec, clec o so que fa ja es nota qualche cosa del vi. No fa el mateix so quan abocam l'aigua, l'oli, la llet o altres líquids.

Hotel Rural Es Figueral Nou Es Pati de Montuïri Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

Si observem els vins es diferencien. No fa el mateix so un vi espès que un clar, si és oliós, amb viscositat, un blanc d'un rosat o negre.

Tenim el vi dins la copa i en primer lloc s'ha de mirar, s'ha d'observar. Aquesta mirada ja en dona informació; Als blancs trobaríem un color un tant groguenc, clar o verdós. Serà de color de rosa, carabassa o ataronjat si es tracta d'un rosat. Si miram un vi negre, el trobaríem amb tonalitats més o menys obscures però tots han d'esser brillants, és imperdonable qualsevol terbolesa. Amb la vista ja hem de destriar si és un vi jove o ja d'uns quants anys d'edat. Per exemple; el vi blanc jove té un to entre groc palla i groc verdós, sempre suau. Quan ha passat un cert temps dins bóta serà d'un color daurat intens. Els negres joves mostren tonalitats carmí o robí, en tant que els vells solen ser més apagats i amb reflexos morats.

Es pot dir que hem llegit el vi i ja hem intuït una mica d'allò que pot ésser en quan al gust i olor. Idò ara l'hem d'ensumar. Per ensumar-lo, abans d'acostar la copa al nas, convé donar a la copa un moviment circular perquè el vi expandeixi millor les seves aromes. Les sensacions que rebem a l'olfacte són moltes. Es poden notar aromes de fruites, flors, fusta, suro, a garriga, bolets, a tuf de palla fermentada, i moltes més flaires. Fins i tot el que ensumarem la darrera lliçó es va sentir olor a ca banyat sense que aquesta olor volgués dir que el vi fos dolent. I és perquè el bon vi no té solament una sensació olfactiva sinó varies olors secundàries, entre les quals trobam i podem conèixer sí es jove, de criaça, reserva o gran reserva.

Abocat, vist i ensumat, el tastam. Quan ens n'enduguem la copa a la boca -un petit glop és suficient- ja sabrem quasi tot sobre el vi. Ens queda constatar les impressions prèvies i sentir-lo. El toc bucal ens diu si és consistent, amb cos o lleuger, si és suau o dur i astringent. Segons la seva astringència s'aferra més o menys a la llengua i parets de la boca. Sobretot però, s'aprecia la naturalesa dels sabors i que són del gust que s'ha percebut amb l'ensumar, però precisant més les seves qualitats i finor.

A l'esmentat curset de **tasta i d'anàlisis sensorials** a la primera lliçó el mestre "sumelier" ens va anar explicant com s'elaboren, ja començant per les varietats i procés de capolat dels raïms i fermenta-

Una excursió al Puig Tomir (Lluc, 1932)

Aquesta quarantena d'al·lots i joves montuïrers sota la direcció del vicari Torrens, a la primavera de l'any 1932 feren una excursió a Lluc i també pujaren al Puig Tomir. D'esquerra a dreta i de dalt a baix hem distingit: (1ª fila): Biel de Meià, Joan Sampol, Sebastià Capçana, Pep Boira, Guillem Comuna, Joan Gurió, Antoni de sa Costa, Miquel Matxo, Joan Vermei, Joan Pelós. (2ª fila): Tòfol Melià, Miquel Matxó, Biel Cilis, Tòfol Pereto, Joan Xispes, Pep Sampol, Antoni Pelut, Vicari Torrens, Antoni de Mianes, Miquel Ferreret, Antoni Ferrerico, Biel Rua, Antoni Prats. (3ª fila): Tòfol Melià, Tomeu Cilis, Tesà Putxo, Joan Ferrerico, Biel Tomàs, Joan Darreta, Miquel de Pola, Bartomeu Pelut, Xesc Juger, desconegut. (4ª fila): Pep Barber, Biel Llaneres, Joan Xispes, Bartomeu Arbona, Sebastià Serena, Pere Rigo i Biel Sampol. (Naturalment, els més joves, d'entre els qui són vius, ja han complit els 80 anys)

ció. Donades les explicacions primer vàrem llegir un vins blancs elaborats amb les varietats *Cascarelo* i *Verdejo* procedent d'una comarca del sud de Valladolid. Va ésser un vi equilibrat entre acidesa i amb lleugera dolçor. Una segona tasta de vi xilè de l'any 1999 de la varietat *Sauvignon Blanc*. La tercera un vi de la Comarca del Panadès de les varietats *Xarel·lo* barrejat amb *Xardonay*.

La segona classe va ésser una tasta de vi negre a cegues. Això vol dir que estava tapada l'etiqueta de les botelles perquè el tastador no sàpiga la procedència, el grau alcohòlic, la varietat ni la procedència.

Agradaren i es feren distints opinions, uns encertaren, altres no. Quan es va descobrir l'etiqueta varen ésser tots -es destaparem sis botelles- vins mallorquins de l'any 1998. Procedien, dues botelles de Son Bordils i de la varietat de raïm *Merlot*; dues d'*Albafior* de vins Nadal de Binissalem i altres dues d'heures de Ribes de Consell, les varietats predominants dels quals són el

Mantonegro i el Cavernet. Aquests vins els trobarem molt equilibrats, rodons, d'agradable flaire, vistositat i bon gust. Aquest mateixos vins uns dies abans havien tingut un gran èxit a l'exposició *del vino* celebrada a Madrid, on hi assistiren els polítics Pere Sampol i Mateu Ginard.

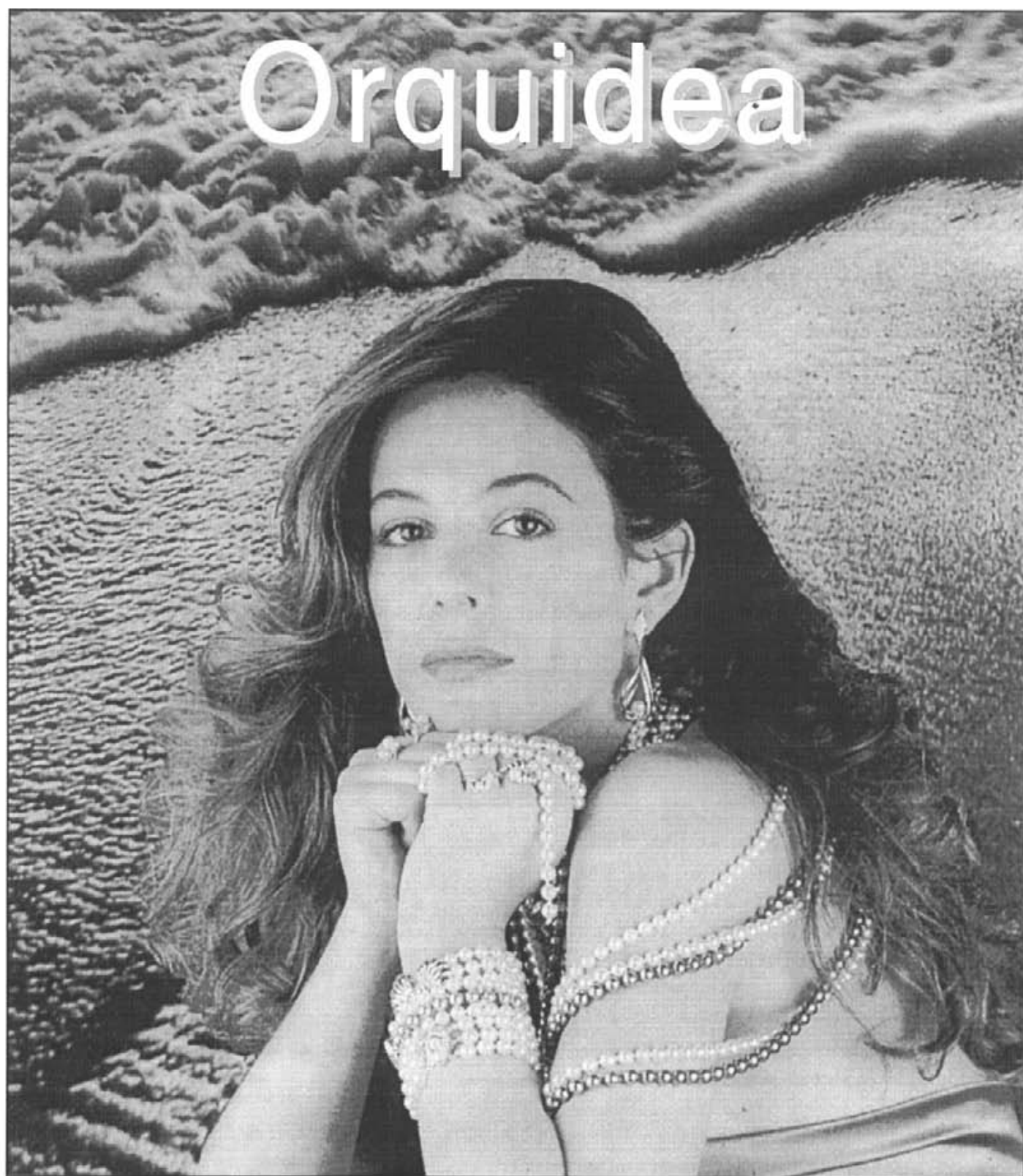
Va finalitzar el curs amb les explicacions del mestre sobre elaboracions, com es percebeixen totes les impressions, sensacions, virtuts i defectes del vi. Tastàrem vins procedents de Ribera del Duero, del Priorat i un d'Austràlia.

Hi ha molt més a contar del vi, les seves propietats i tot el que és pot gaudir d'ell. Amb tan curt curset, en total unes vuit hores lectives, no basten per aprendre tot allò que hi ha per aprendre de la cultura del vi.

Pel arribar a ésser un "sumelier" hi ha molt per estudiar, practicar amb els cinc sentits i que a més de destriar tot el que s'amaga a una botella de vi s'ha de beure segons la menjada o plat culinari més en consonància amb la categoria del vi.

Sion Nicolau

Orquidea

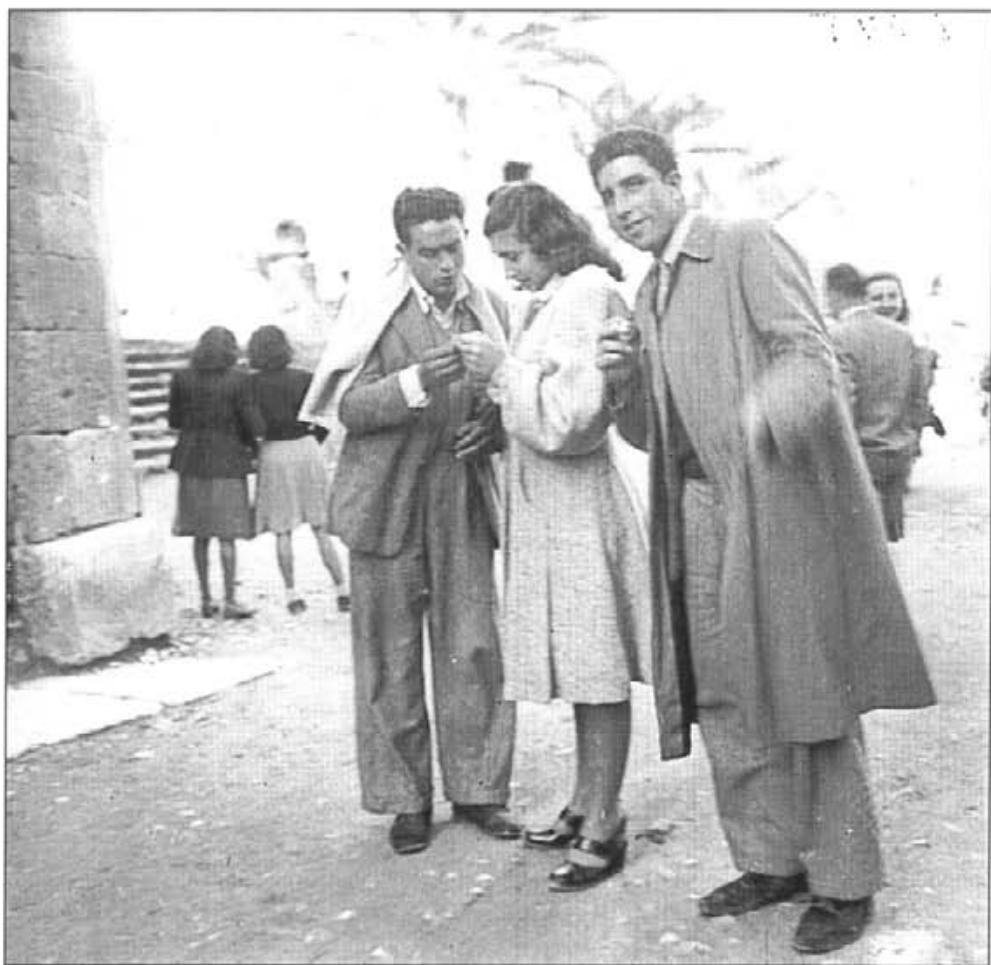

Perlas
Orquidea®

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

A plaça

En trobàvem a l'acabament de l'hivern de 1948. Han passat, per tant, més de cinquanta anys des que aquests tres jovenets —aleshores— foren captats pel nostre fotògraf. Els hem reconegut com en Bernat "Rabent" (†), na Francisca Lladó (d'en Damià "Carro") i en Llorenç "Quelet" (†). A l'esquerra es destria el cap de cantó de la rectoria i al fons, els graons i un poc els fassers quan encara eren molt més baixos. Devia esser un diumenge perquè anaven mudats i també altra gent per plaça estava passant el temps.

Records d'infantesa

Dues entremaliadures

Era en temps de la Guerra Civil, quan jo encara no tenia 10 anys, en què un grapat d'al·lots de la meua edat anàvem a l'estació del tren. Allà jugàvem i ens divertíem fent capbuitades com la majoria de nins de la nostra edat.

En record especialment dues, d'aquestes entremaliadures. Una fa referència al noguer que allà hi havia. Hi pujàvem damunt i encara que els nostres pares no ho volien, en esser el temps de nous, en collíem un grapat, fugíem ben de pressa i pel camí ens les menjàvem. Però del noguer no en caigué cap mai, d'al·lot. I el guàrdia civil que moltes vegades vàrem veure per l'estació no se n'adonà de les nostres malifetes o feia de no veure-ho.

Amb el temps aquest noguer es va morir, ara fa aproximadament uns tres anys. Per tant en devia tenir prop de 100, ja que el tren començà a passar per Montuïri l'any 1899. Ara bé, mort l'arbre i per tal de fer-ne trossos hi pujà damunt el meu gendre Toni, amb tan mala fortuna que va caure i es rompé un peu, cosa que no ens passà a nosaltres amb les nostres trapelleries.

L'altre fet d'aquell temps és ben diferent, però també passava a l'estació. Pocs moments abans de passar el tren ens anàvem a les vies i damunt hi col·locàvem una peça o dues de cinc cèntims i les rodes del tren en trepitjar-les les transformava —dèiem nosaltres— amb una de deu cèntims. Si bé qualche

vegada qualcuna en lloc de quedar ben redona romania ovalada. I què fèiem? La hi tornàvem posar, esperàvem unes 2 o 3 hores i en tornar passar el tren, romania redona.

Amb una d'aquestes monedes anàvem a Can Camia (una botiga que hi havia al carrer del Pujol, allà on ara és Can Biel de Son Coll) i amb ella compràvem llepolies, les quals ens les repartíem i anàvem a menjar-nos-les a la Carnisseria (darrera l'Ajuntament). A la botiga, mentre esperàvem que ens servissin, posàvem el dit mullat de saliva dins el sac de sucre. I naturalment passàvem molt de gust d'aquella dolçor. En aquell temps érem nins i moltes de les nostres diversions eren reprovables, però per tal de delectar-nos, ja ens donàvem per satisfets.

Ho contava Miquel Arbona "Quelet"

L'equip de III divisió necessita el suport de l'afició per salvar la categoria

Javier Peris (CC Montuïri-Herbes Túnel), cinquè a la prova ciclista "Un hivern a Mallorca"

El que ha costat tant d'aconseguir es troba en perill. L'equip de III divisió necessita guanyar els tres partits de lliga que li queden en es Revolt per mantenir la categoria. Els equips de darrere empenyen per salvar-se. Després de la darrera jornada de març, el Montuïri porta només cinc punts d'avantatge al tercer dels darrers, el Sóller (els tres últims davallen a l'Preferent). Manquen set diumenges per acabar la lliga (sis, quan arribi Bona Pau als lectors). Si el Montuïri derrota en es Revolt el Pollença, Eivissa i Sóller haurà assolit l'objectiu de conservar la categoria. Els desplaçaments a Cardassar (1 d'abril), Santa Ponça, Constància i Ciutadella no són fàcils. Per això, cal que l'afició doni suport a l'equip en els tres partits que resten a casa per tal d'assegurar els nou punts aquí. Pujar a III divisió és molt difícil i ... ara hi som.

RESULTATS

Els resultats registrats pels equips montuïrers durant el passat mes de març han estat els següents:

FUTBOL

III divisió

Espanya, 0 - Montuïri, 1
Montuïri, 0 - Alaior, 3
Ferrioler 5 - Montuïri, 0
Vilafranca, 2 - Montuïri, 0

L'equip de juvenils de Vilafranca-Montuïri de II regional

II regional

Son Ferrer, 0 - Montuïri, 1
Montuïri, 2 - At Son Gotleu, 1
At Sant Marçal, 3 - Montuïri, 1
Montuïri, 0 - Sóller, 0

Juvenils

Vilafr/Mont, 2 - Marratxí, 2
Ses Salines, 3 - Vilafr/Mont, 1
Santa Ponça, 5 - Vilafr/Mont, 1

Cadets

Murense, 2 - Montuïri, 0
Montuïri, 1 - Artà, 8
At Escolar, 3 - Montuïri, 0

Infantils

At Manacor, 1 - Montuïri, 1
Montuïri, 0 - B. Cala Millor, 4
Barracar, 0 - Montuïri, 7

Alevins

Consell, 2 - Montuïri, 0
A la classificació final de III regional-grup A, d'entre vuit equips han quedat en setena posició. Ara juguen la copa President amb At La Unió, At Collera, Consell, Poblara At i Soledat At. El resultat de la primera jornada fou Soledat At, 2 - Montuïri, 4.

Benjamins futbol-7

Manacorins, 1 - Montuïri, 2
Montuïri, 8 - Cardassar, 1
Petra, 5 - Montuïri, 8
Montuïri, 2 - Manacor, 5

Futbol sala

LLoret, 5 - Ca Na Poeta, 3
Ca Na Poeta, 1 - M. Guillem, 4
Llagar Asturias, 5 - Ca Na Poeta, 3
Ca Na Poeta, 3 - Juan de Àvila, 1

BÀSQUET FEMENÍ

Séniors

Binissalem, 45 - Montuïri, 59
Montuïri, 60 - Madr. Manacor, 33
Aquests són els resultats dels dos primers partits del play off per mantenir la categoria de I autonòmica. A la fase de classificació, el Polisportiu Montuïri va quedar en setena posició (com es pot veure a la pàgina següent) d'entre deu equips. Els cinc primers fan una lligueta entre si per decidir l'ascens a II divisió i els cinc darrers, per veure quins equips baixen a provincial.

Júniors

Montuïri, 33 - Lloseta, 10
Montuïri, 28 - Piscinca, 61

Taller mecànic
Planxa i pintura
Constantino Ruiz González

C/ Ramon Llull, 46 • Tlf. 64 61 84 • Montuïri

Cadets

J. Mariana Sòller, 67 - Montuïri, 32
 Montuïri, 22 - Sant Josep, 47
 Campos, 55 - Montuïri, 31
 Montuïri, 32 - Pla de Na Tesa, 53

Minibàsquet

Montuïri, 11 - Molinar, 11
 Bons Aires, 15 - Montuïri, 36
 Manacor, 37 - Montuïri, 30

CICLISME

Javier Peris del Club Ciclista Montuïri-Herbes Túnel va quedar cinquè a la classificació final general de la prova "Un hivern a Mallorca" que començà el passat mes de febrer i acabà el 10 de març. Va registrar 180 punts, mentre que el primer -Toni Bon de l'agrupació Emaya-Tenis Arenal- en va tenir 257.

Classificacions finals**Benjamins futbol-7**

Manacor	22	20	2	0	175	21	62
Cala Millor	22	16	3	3	139	43	51
Artà	22	14	5	3	81	44	47
Marier	22	14	2	6	111	58	44
Montuïri	22	11	6	5	65	49	39
Escolar	22	9	5	8	65	63	32
Manacorins	22	7	5	10	83	73	26
Lloret	22	7	4	11	60	82	25
Vilafranca	22	7	3	12	74	79	24
Cardassar	22	4	3	15	35	124	15
Petra	22	2	1	19	34	139	7
Portofristo	22	1	1	20	16	160	4

Alevins - III regional

Sta. Maria	14	3	1	0	104	14	40
At.C.Redó	14	12	0	2	93	7	36
Sa Vileta	14	10	1	3	54	16	31
Consell	14	8	0	6	32	15	24
Poblense At.	14	4	1	9	20	40	13
A.Collerense	14	4	0	10	19	69	12
Montuïri	14	3	1	10	25	75	10
Soledat At.	14	0	0	14	7	118	0

Bàsquet Femení Sènior

Ca n'Alou	18	13	5	1029	729	33
Bàsquet Pla	18	13	5	967	827	31
Sta. Mònica	18	13	5	885	826	31
Mussap	18	10	8	989	949	28
C. Pollença	17	10	7	849	781	27
S. Hispània	17	7	10	853	882	24
Montuïri	17	6	11	846	992	23
Jov. Mariana	18	5	13	911	1022	23
Madreperla	17	5	12	789	905	22
Binissalem	18	4	14	744	949	22

A la carrera celebrada a s'Horta el 3 de març, Tolo Quet-gles del CC Montuïri-Herbes Túnel va fer quart després d'anar amb el grup capdavanter de la carrera durant els 46 darrers quilòmetres d'un total de 88.

Fermín Andrés resultà guanyador absolut de la Challenge Tennis Arenal disputada el dissabte 24 i el diumenge 25 de març en un total de 140 quilòmetres. El domini del club montuïrer fou implacable posat que, a les dues etapes de 60 i 80 quilòmetres, Tomeu Quetgles i Fermín Andrés es classificaren en primera posició, respectivament. Quetgles assolí el segon lloc de la general.

A la I etapa (circuit urbà), Tomeu Quetgles superà els dos companys de fugida a l'esprint final i a la II etapa (traçat en línia), Fermín Andrés arribà a la meta en solitari després d'anar escapat durant mitja carrera amb Julián Márquez.

ATLETISME

Els passats 17 i 18 de febrer al velòdrom "Luis Puig" de València, Joan Barceló Prohens, del Club Opel de Felanitx, aconseguí la medalla de bronze als 800 m. lliços en el Campionat d'Espanya de pista coberta per a atletes veterans. A més a

L'equip d'alevins de Montuïri s'ha classificat en setena posició

més, la quarta plaça en els 400 m. lliços.

FESTA DES PUIG

Com cada any i entorn a la festa des Puig, l'Ajuntament organitza una jornada esportiva el Dilluns de Pasqua en el polisportiu es Revolt. A les deu del matí hi haurà una trobada de futbol-sala escolar amb la participació de vuit equips. En el grup A, jugaran Montuïri A, Espanya A, Sant Alfons A i Petra A, mentre que en el grup B ho faran Montuïri B, Espanya B, Sant Alfons B i Santanyí. Les nines de bàsquet inicació faran un partit contra Campos a les deu i les benjamins contra un altre equip, a les onze. L'horabaixa està destinat a l'esport federat. Hi haurà partits de futbol i un triangular de minibàsquet entre Montuïri, De la Cruz i Bàsquet Inca a partir de les quatre.

Biel Gomila

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

Reunió Pre-baptismal

Dia 6 d'abril (divendres) a les 21'30 tindrà lloc una reunió pre-baptismal a la rectoria. Estan convidats a participar-hi els pares, les mares i els padrins dels nins i nines que han de ser batejats durant els mesos d'abril, maig i juny.

Vetllada amb Sor Margalida Miralles, missionera a Ruanda

Juntament amb la regidora de cultura de l'ajuntament estem organitzant una vetllada amb Sor Margalida Miralles missionera a Ruanda. Si els plans no ens fallen està previst projectar un vídeo sobre la tasca missionera que duen a terme les Missioneres dels Sagrats Cors

Pregària de la llum

Oh Déu meu,

posa una llum en el meu cor,
una llum en la meva oïda,
en la meva vista, en els meus cabells,
en la meva pell, en els meus ossos.

Oh Déu meu,

posa una llum davant mi,
una llum darrera mi,
una llum damunt mi,
una llum damunt mi, davall mi,
a la meva dreta i a la meva esquerra.

Oh Déu meu,

fes créixer la teva llum en mi,
dóna'm llum,
fes -me llum, oh Llum de la llum,
per la teva misericòrdia,
Oh Déu misericordiós.

Senyor,

no deixis que em convertesqui
en víctima de l'orgull quan triomf,
o de la decepció quan fracàs.

Senyor,

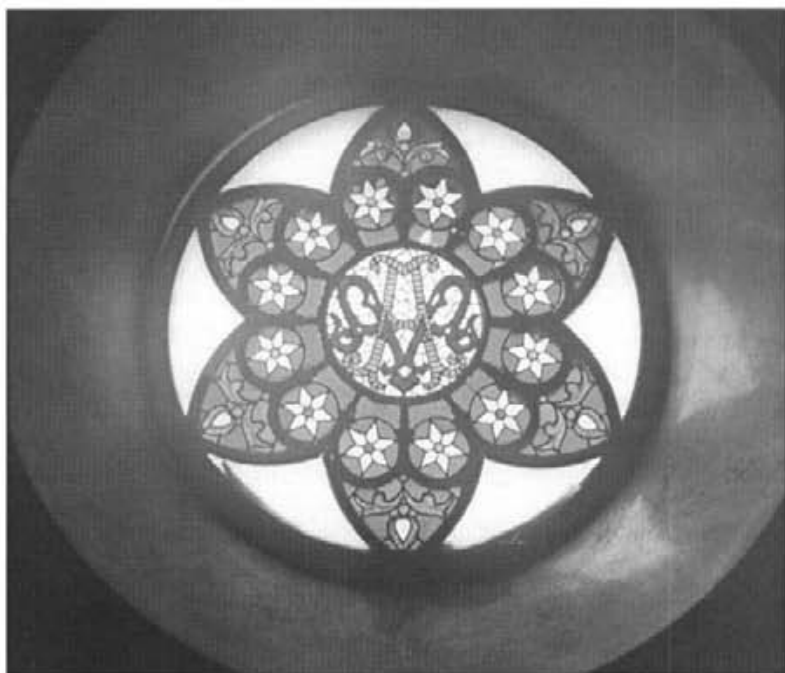
fes-me comprendre que estar
disposat a perdonar és un dels majors
signes de força, i que el desig
de venjança és una manifestació de la
debilitat.

Senyor,

si he ferit el meu pròxim
dóna'm el valor d'excusar-me.

Si els altres m'han fet mal,
dóna'm el coratge del perdó.
Senyor, si nosaltres t'oblidam
no ens oblidis Tu a nosaltres.

*Claraboia
circular
vidrada
per on
entra la
llum a
l'església
per la part
posterior,
situada
més
amunt
que el cor
i que es
pot veure
per sobre
el portal
anomenat
de les
dones*

a Ruanda. Ja vos donarem més informació en moment més adient.

Presentació del llibre Estat de coma

Pel Pare Joan Francesc March

Convidam a totes aquelles persones que tenen i mostren una gran sensibilitat per la nostra cultura, llengua, folklore, a assistir a la presentació del llibre *Estat de coma*, que presentarà el Pare Joan Francesc March (MSSCC), el divendres dia 27 a les 21'30 a la rectoria.

S'enrajola la capella de Sant Pere

El rector comenta (en una conversa col·loquial) que ha estat molt difícil estirar "el carro" per acabar la restauració de la capella de Sant Pere i espera, ara que ja està en marxa, que també es pugui acabar la del portal dels "homos" i l'ambó, i trobar qualcú per abeurar les palmeres dels graons. A la darrereria del mes passat es va acabar d'enrajolar la capella de Sant Pere i enllestir la il·luminació elèctrica, esperant que durant les festes de Pasqua es pugui inaugurar.

Programa de Setmana Santa i Pasqua de 2001

Dia 8 d'abril: Diumenge del Ram

11'30 Benedicció dels rams a la creu de casa de les monges. Processó litúrgica dels rams i Eucaristia.

17'00 Via Crucis a la parròquia.

Dia 11 d'abril: Dimecres Sant

19'30 Concelebració eucarística amb el Sr. Bisbe a la catedral.

Dia 12 d'abril: Dijous Sant

Dia de l'amor fratern

Processó. Vetlla de Pregària davant la Casa Santa.

20'00 Sopar del Senyor.

Dia 13 d'abril:

Divendres Sant. Dia de passió

20'00 Passió del Senyor,

davallament i processó.

Dia 14 d'abril: Dissabte Sant

Vigília Pasqual

21'00 Eucaristia Pasqual: Benedicció del foc nou, renovació baptismal.

Dia 15 d'abril: Diumenge de Pasqua

11'30 Processó de l'encontre i Eucaristia.

Dia 17 d'abril: Festa del Puig

9'00 Concentració a la plaça i partida a peu cap al Puig

11'00 Celebració Eucaristia. Presidirà i predicarà Mn. Onofre Torres. En acabar l'Eucaristia, ball de bot amb la banda de música.

APOTECARIES

8 abril Porreres | 22 abril Vilafranca
15 " St. Joan | 29 " Ariany

TEMPS PASSAT

10 anys enrere

Abril de 1991

Jovenets seleccionats

Aquest abril de 1991 dos joves jugadors montuïrers: Cristòfol Andreu (benjamí) i Bartomeu Verger (juvenil) foren seleccionats per jugar amb les seleccions balears. El primer amb la de la Part Forana i el segon, amb la balear contra la valenciana.

25 anys enrere

Abril de 1976

Excursió d'alumnes a la Península

El 20 alumnes del Col·legi Públic que aquest any 1976 aspiraven al Graduat Escolar, realitzaren, aprofitant les vacances de Setmana Santa, una excursió cultural a Madrid i voltants. Fou la primera fora de Mallorca. Els acompanyaren els professors Joana Oliver i Gabriel Gomila.

50 anys enrere

Abril de 1951

Denúncia a les Escoles

El regidor Gabriel Mayol Mayol a la sessió de dia 17 d'abril de 1951 va denunciar a la Corporació Municipal que a les Escoles Públiques feien pagar una quantitat mensual als alumnes en contra del que deia la Llei d'Educació Primària, que havia de ser gratuïta. El batlle digué que ho esbrinaria i que faria complir la llei si hi hagués extralimitacions.

100 anys enrere

Abril de 1901

Dimissions del batlle, el secretari i 4 regidors

El secretari de l'Ajuntament, Joan Socias, va dimitir del càrrec per impossibilitat personal. Per tal motiu l'Ajuntament a la sessió de dia primer d'abril de 1901 va nomenar secretari interí Matias Manera Verger. Tot seguit s'acordà publicar dita vacant en el Butlletí Oficial a fi que es proveís en propietat. I dia 17 següent també presentaren la seva dimissió 3 regidors, Rafel Socias Miralles, Joan Garau Bunyola i Bartomeu Nicolau Martorell, i tot seguit el batlle Pere Joan Pocoví Gayà. Com també fou destituït el depòsiti-recaudador.

DEMOGRAFIA

Març de 2001

Naixements

Dia 20 febrer.- Ssouhaila Meziani, filla de Hosain i de Fàtima.

Dia 25 febrer.- Lluçia Samaniego Andreu, filla de Miquel i de Lluçia.

Dia 5 març.- Jamila Garouaoui, filla d'Ali i d'Al Batoul.

Dia 13 març.- Oacila Fardassi, filla d'Ahmem i de Najat.

Dia 24 març.- Elena Mateos Sánchez filla de José Luís i de Camen.

Defuncions

Dia 28 febrer.- Bartomeu Fullana Gual "Galiana", viudo de 80 anys.

Dia 1 març.- Maria Gomila Bauzà "Pujola", viuda de 91 anys.

Dia 3.- Margalida Lladó Andreu "Muixa", viuda de 78 anys.

Dia 7.- Joan Gomila Ginard "Grau", casat de 82 anys.

Dia 17.- Margalida Amengual Bauzà "de Son Vaquer", casada de 84 anys.

Dia 30.- Jordi Garau Nicolau "Bruixó", casat de 74 anys.

CUINAR EN CASA

Llesques de papa

Ingredients

Coca de Nadal de 2 dies, 2 ous, sucre pols i canyella.

Elaboració

Es banayen amb llet, es passen por ous baus i cuites amb sucre pols i canyella.

Sebastiana Verger Gomila "Rua"

PLUVIOMETRIA

Març de 2001

Dia 1	0'7 litres m2
" 29	0'1 " "
Total	0'8 " "

NOCES D'ARGENT

3 abril 1976

Diego González Carrión "Diego" amb Joana Mª Ramonell Amengual "Matxa".

24 abril 1976

Joan Sastre Garcias (de Vilafranca) amb Catalina Manera Trobat "Manera"

GLOSA

A mestre Jaume "Sabater"

Tot es poble el coneixia,
molta gent, d'ell se'n servia,
perquè ho era molt fener;
que tot ho sabia fer
fins i tot picapedrer,
llaurar i tot lo que sortia.

Es vuitanta anys, els tenia,
més bondat que dolentia,
mai va fer cap mal paper.

No sé perquè m'ho digué,
fa molt de temps, aquest dia:
"M'ha pegat sa malaltia".
Per saber lo que tenia
el feien estar endarrer.
D'aquí Déu ja el se'n dugué
quan va veure que sofria.

Amador Font

VERGER

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuïri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

Programa de les festes des Puig, 2001

(No s'inclouen els actes religiosos i esportius per figurar en un altre lloc)

7 d'abril, Dissabte de Passió

"Concert de Pasqua" per la Coral Mont-Lliri.

12 d'abril, Dijous Sant

A les 17h, en Es Revolt, Campionat de truc.

13 d'abril, Divendres Sant

A les 16h, en Es Revolt, 1ª fase del Campionat de tella.

14 d'abril, Dissabte Sant

A les 17h, en Es Revolt, gran final de Truc.

16 d'abril, 2ª festa de Pasqua

A les 21'30h, a la sala d'actes de l'Ajuntament, presentació del llibre dels Contes guanyadors del IX Concurs de Conte Curt, a càrrec de Gabriel Janer Manilla. Presentació de la convocatòria del X Concurs. Entrega del premi d'investigació.

A les 22'30h, a la Sala Marina, Picadís Teatre presentarà "A ca magre tot són puces".

17 d'abril DIA DES PUIG

A les 9h, a Plaça, lliurament de la vara de Batle des Puig a Gabriel Cerdà Miralles ("Rupit").

A les 9'05h, partida a peu cap al Puig de Sant Miquel.

A les 10'30h, final del Campionat de tella.

A les 11h, a l'ermita: Eucaristia. Presidirà i predicarà Mn. Onofre Torres.

A les 12h, ball de bot amb la banda de música.

A les 16'30h, campionat de futbolí a Ca na Poeta

A les 17h, en Es Revolt, competicions es-

portives "Pares contra fills".

A les 20'30h, a plaça, gelatada solidària amb Ruanda i ball de bot amb la participació del grup Tracalada. Organitzat per la Parròquia amb col·laboració amb l'Ajuntament.

27 d'abril, divendres

A les 21'30h, a la rectoria, presentació del llibre "Estat de Coma", de J. Francesc March.

30 d'abril, dilluns

A les 21'30h, a la Sala d'actes de l'Ajuntament, presentació del llibre "Montuïrers que han deixat petjada" a càrrec de Joan Miralles i Monserrat.

1 de maig, Cloenda del 7è Centenari

A les 10'30h, sortida de la plaça Major per realitzar l'excursió cultural pel poble.

A les 14h, dinar en es Dau.

A les 16h, concert i ball amb el grup "Música Nostra", en Es Dau.

Un pensionista de Vilafranca guanya el doble de l'import de la seva nòmina amb la targeta March Clàssic

Sebastià Portell Bover, un pensionista de Vilafranca de Bonany, ha estat el darrer guanyador d'un premi de 100.000 pessetes que la targeta *March Clàssic* sorteja setmanalment entre els ses clients. Jaume Estrany, director de la sucursal de la Banca March a Vilafranca i Joan Barceló, l'actual coordinador del programa de *March Clàssic* a la Part Forana, procediren dies enrere a l'entrega del xec al client afortunat.

La targeta *March Clàssic* dona l'opció a tots el jubilats de més de 55 anys a

participar cada setmana, en combinació amb el sorteig de l'ONCE, a un premi equivalent al doble de l'import de la seva nòmina o pensió, amb un màxim de 100.000 pessetes.

Perquè això sia possible s'ha de cobrar la nòmina o la pensió a través de Banca March o mantenir el dia del sorteig un saldo a la llibreta d'estalvi *March Clàssic* superior a 100.000 pessetes.

Sebastià Portell va rebre, satisfet, el premi, que entregaren per part de la Banca March el director de la sucursal Jaume Estrany i el popular Joan Barceló

Contratación conjunta
a **18 meses** desde
1.000.000 ptas.

PLAZO March 18

DEPÓSITO INTERÉS FIJO

6'25%
T.A.E.

Con liquidación trimestral.

DEPÓSITO BOLSA
March 8

DEPÓSITO REMUNERACIÓN VARIABLE

30%

de la revalorización media mensual de la cesta* compuesta a partes iguales por los índices Ibex 35 y Nikkei 225 y recuperación al vencimiento del 100% del capital invertido.

BANCA MARCH
TRABAJAMOS PARA MERECCER SU CONFIANZA